

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Діагностика та планування платоспроможності підприємства

за матеріалами товариства з обмеженою відповідальністю «Бі.Ей.Ті.»

м. Київ

Студента 2 курсу 1 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека бізнесу»

Заочна форма навчання

Науковий керівник –
канд. екон. наук, доцент

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Беляєва Анастасія
Олександрівна

Новікова Наталія
Миколаївна

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	6
РОЗДІЛ II. ДІАГНОСТИКА ТА ПЛАНУВАННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВ «Бі.Ей.Ті»	18
2.1. Аналіз господарської діяльності підприємства	
2.2. Оцінка платоспроможності підприємства	29
2.3. Аналіз збалансованості грошових потоків підприємства	33
РОЗДІЛ III. ПЛАНУВАННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВ «Бі.Ей.Ті»	43
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	53
ДОДАТКИ	58

ВСТУП

Актуальність дослідження. На сучасному етапі розвитку національної економіки України, в умовах реформування економіки, платоспроможність підприємства є однією із найважливіших умов його господарської діяльності. Здатність підприємства вчасно та в повному обсязі розраховуватися за плановими платежами та терміновими зобов'язаннями, підтримуючи при цьому звичайний темп господарської діяльності, є однією із вимог фінансової стабільності підприємства та його конкурентоспроможності. Тому практичного значення при співпраці з підприємством набуває його платоспроможність, вона дає йому можливість стабільно фінансувати власну діяльність, що відображається у забезпеченості фінансовими ресурсами та характеризує надійність фінансових відносин з іншими фізичними та юридичними особами.

На даний час методику діагностики ліквідності та платоспроможності розглянуто в працях багатьох авторів, однак переважно в комплексі з іншими напрямками оцінювання фінансового стану підприємства. Теоретичні основи сутності та методики оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства вивчали В.З. Бугай [6], В.М. Вовк [7], Н.М. Давиденко [12], А.П. Дорошенко [14], Л.А. Лахтіонова [29], Є.В. Мних [31], Є.А. Носова [34], М.Г. Чумаченко [17] та інші. Проте і дотепер єдиної точки зору щодо трактування сутності платоспроможності підприємства у роботах цих авторів не виявлено.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних засад діагностики та планування платоспроможності підприємства та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення платоспроможності..

Виходячи із поставленої мети, **завданнями** випускної кваліфікаційної роботи визначено:

- дослідити теоретичні засади платоспроможності підприємства;
- проаналізувати господарську діяльність ТОВ «Бі.Ей.Ті»;
- оцінити платоспроможність підприємства;
- проаналізувати збалансованість грошових потоків підприємства;

– обґрунтувати пропозиції щодо планової платоспроможності підприємства.

Об'єктом дослідження є платоспроможність підприємства та шляхи її покращення.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти діагностики та планування платоспроможності підприємства.

Емпірична база дослідження. Випускна кваліфікаційна робота виконана за матеріалами діяльності ТОВ «Бі.Ей.Ті».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Бі.Ей.Ті» було створено у травні 2015 року та працює в сфері туризму вже понад 4 роки. Засновником турфірми є Беляєва Анастасія Олександрівна (100% вкладу).

Середньорічна кількість працюючих – близько 8 чоловік (фірма має чотири відділення в різних куточках України та 2 відділення в столиці). Головне відділення знаходиться у Києві в Дніпровському районі.

Завдяки багаторічному досвіду роботи, високому професіоналізму співробітників та політиці взаємоповаги по відношенню до клієнтів і партнерів. Компанія займається продажем турів до різних куточків світу як пакетом, так й індивідуально, щоб задовольнити будь-які смаки.

Обсяг реалізованої продукції ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2018 році склав 3519 тис.грн., а чистий прибуток - 391 тис.грн. Обсяг активів на кінець 2018 року досяг 45224 тис.грн., при цьому обсяг статутного капіталу з початку заснування фірми був незмінним - 174 тис.грн.

Основними конкурентами в туристичній сфері ТОВ «Бі.Ей.Ті» є ПП «Поїхали з нами», ПАТ «Кий Авіа», ТОВ «TUIGroupUkraine», ТОВ «Гамалія».

Інформаційною базою роботи є вітчизняна та зарубіжна наукова література, законодавчі та нормативні документи, офіційні статистичні дані, матеріали наукових конференцій з питань платоспроможності підприємства, фінансова та управлінська звітність ТОВ «Бі.Ей.Ті» за період 2016-2018 рр.

Методи дослідження. При написанні роботи, було використано такі методи дослідження: монографічне вивчення літературних джерел, метод теоретичного узагальнення – для уточнення поняттєвого апарату, економічної сутності

платоспроможності; дедукції – при розробці концептуальних підходів щодо планування платоспроможності, необхідності й можливості його використання на підприємствах; логіки, аналізу й синтезу – для аналізу господарської діяльності; методи статистичної обробки даних; метод аналогій, системний підхід – для удосконалення діагностики та планування платоспроможності підприємства; методи статистичного аналізу, формалізації, експертних оцінок і економіко-математичного моделювання – при побудові механізму діагностики та планування платоспроможності підприємства; трендовий аналіз фінансових звітів для прогнозування фінансового результату.

Розрахунки і моделювання виконувались із застосуванням програмного пакету Microsoft Excel.

Практична значимість. Пропозиції щодо підвищення платоспроможності підприємства можуть бути використанні у господарській діяльності, що дасть змогу системно підійти до аналізу діяльності підприємств туристичної галузі, сформувати інструментарій дослідження платоспроможності суб'єктів господарювання.

Апробація результатів. На основі досліджень опублікована стаття на тему: «Планування платоспроможності підприємства» у збірнику наукових статей студентів «Економіка та фінанси підприємства», Ч. 1. – К.: КНТЕУ, 2019.- с. 259.

Структура випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається зі змісту, вступу, трьох розділів, доповнених 22 таблицями, 10 рисунками та 5 формулами, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, який містить 50 посилань, 6 додатків.

РОЗДІЛ І

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Відомо, що ефективність діяльності будь-якого підприємства насамперед залежить від швидкості та якості здійснення ним розрахунків за своїми зобов'язаннями перед контрагентами. Необхідність підтримки її на високому рівні в короткостроковій та довгостроковій перспективі забезпечують нормальний ритм фінансово-господарської діяльності підприємства. Враховуючи вищевикладене

платоспроможність являє собою складну економічну категорію як у понятійному так і у методичних аспектах.

Поняття «ліквідність» і «платоспроможність» є взаємопов'язаними, однак різними за змістом. У працях науковців існують різні підходи до трактування сутності цих понять, які ми звели до Додатку А для детального їх аналізу та порівняння.

Таким чином, на основі проведеного дослідження сутності платоспроможності та ліквідності підприємства можна зробити висновок, що ліквідність - спроможність підприємства швидко реалізувати активи й одержувати гроші для оплати зобов'язань, тобто це співвідношення величини ліквідних активів і поточної заборгованості. У вузькому розумінні, ліквідність – це здатність активів швидко перетворюватись на гроші. Платоспроможність підприємства – це його здатність вчасно і в достатніх обсягах розраховуватись за зобов'язаннями[3, с. 284].

Відповідно до поданих нами визначень можна зробити узагальнення, що платоспроможність залежить від ліквідності підприємства, тобто чим більш ліквідним є баланс, тим вищий рівень платоспроможності має підприємство.

Функціонування підприємств у ринкових умовах вимагає постійного контролю за результатами діяльності, що є запорукою досягнення бажаних фінансових результатів та розробки ефективних управлінських рішень. Для прийняття важливих рішень необхідним є володіння інформацією про якісні та кількісні показники діяльності об'єкта, його можливості та загрози. Отримання необхідної інформації потребує проведення діагностики діяльності як в цілому, так і за окремими напрямками.

Якісна діагностика відіграє важливу роль у процесі залучення капіталу на підприємство, оскільки її результати відображають привабливість підприємства, прибутковість та ефективність вкладення коштів. Прийняття будь-яких фінансових рішень на підприємстві вимагає володіння інформацією про фінансовий стан об'єкта. Інформація, що отримується у процесі діагностики фінансового стану, з одного боку, показує результати діяльності суб'єкта господарювання, свідчить про

його досягнення та набутки, з іншого – виявляє передумови та резерви розвитку підприємства.

Для здійснення діагностики ліквідності та платоспроможності варто застосовувати методи, що використовуються на практиці і дозволяють приймати ефективні управлінські рішення. До таких методів необхідно віднести: трансформаційні, вертикального та горизонтального аналізу звітності, методи дискримінантного аналізу, коефіцієнтний аналіз та аналіз грошових потоків[35, с.422].

Трансформаційні методи застосовуються у випадку трансформації звітності у більш зручний вигляд. У даному випадку його застосування можливе для розподілу активів та пасивів за групами, тобто обсяги активів і пасивів залишаються стабільними, однак вони формуються по-іншому, ніж у балансі підприємства, з метою полегшення проведення діагностики.

Для проведення аналізу ліквідності балансу необхідно [2]:

- 1) статті активу згрупувати за ступенем їх ліквідності і розташувати в порядку зменшення ліквідності;
- 2) статті пасиву згрупувати по строкам їх погашення і розташувати в порядку збільшення цих строків;
- 3) порівняти суми в розрізі наведених груп за активом і пасивом балансу; баланс вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються наступні умови:

$$\begin{aligned} A_1 &\geq P_1 \\ A_2 &\geq P_2 \\ A_3 &\geq P_3 \\ A_4 &\leq P_4 \end{aligned} \quad (1.1)$$

Активи підприємства прийнято розподіляти на 4 групи залежно від рівня ліквідності: абсолютно ліквідні, швидколіквідні, повільноліквідні, важколіквідні. До кожної із цих груп належить певний вид активу. Склад кожної групи активу відображено у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Розподіл активу за рівнем ліквідності, авторська розробка

Види активу	Розрахунок (по рядкам балансу)	Склад групи
Абсолютно ліквідні активи (A1)	$A_1 = A_{1160} + A_{1165}$	Гроші та їх еквіваленти та поточні фінансові інвестиції
Швидколіквідні активи (A2)	$A_2 = A_{1125} + A_{1130} + A_{1135} + \dots + A_{1155} + A_{1190}$	Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги, дебіторська заборгованість за виданими авансами, з бюджетом, з податку на прибуток та інша поточна дебіторська заборгованість
Повільноліквідні активи (A3)	$A_3 = A_{1100} + A_{1101} + A_{1102} + \dots + A_{1170}$	Запаси, поточні біологічні активи, витрати майбутніх періодів, інші оборотні активи, необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття
Важколіквідні активи (A4)	$A_4 = A_{1095}$	Необоротні активи підприємства (1 розділ активу балансу)

У стислому вигляді 3 перші групи активів дорівнюють сумі оборотних активів та необоротних активів, утримуваних для продажу, та груп вибуття. До четвертої групи активів належать необоротні активи підприємства, переважну частку яких складають основні засоби, незавершене будівництво, нематеріальні активи та інші необоротні активи[4, с. 337].

Однак у літературі існують суперечності між тим, які активи до якої групи відносити. Таким чином, необоротні активи та групи вибуття, що визнаються утримуваними для продажу, і період завершення продажу, по якому продовжено строк більше одного року, належать до важколіквідних активів. Однак, якщо продаж, як очікується, буде завершено протягом року з дати визнання їх такими, що утримуються для продажу, то вони належать до повільноліквідних активів[35, с.423].

З метою визначення рівня платоспроможності підприємства необхідним є також розподіл пасивів за термінами їх повернення. Таким чином, пасиви балансу розподіляються на 4 групи (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Розподіл пасиву за термінами повернення, авторська розробка

Види пасиву	Розрахунок (по рядкам балансу)	Склад групи
-------------	--------------------------------	-------------

Найтерміновіші пасиви (П1)	$П_1 = П_{1615} + П_{1620} + П_{1625} + П_{1630} + П_{1640} + П_{1645}$	Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги, розрахунками з бюджетом; розрахунками зі страхування; розрахунками з оплати праці, поточні забезпечення, інші поточні зобов'язання
Короткострокові пасиви (П2)	$П_2 = П_{1695} - (П_{1615} + П_{1620} + П_{1625} + П_{1630}) + П_{1700}$	Короткострокові кредити банків, поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями
Довгострокові пасиви (П3)	$П_3 = П_{1595}$	Довгострокові зобов'язання і забезпечення (2-ий розділ пасиву балансу), зобов'язання, пов'язані з необоротними активами утримуваними для продажу, та групами вибуття (4-ий розділ пасиву балансу)
Стійкі пасиви (П4)	$П_4 = П_{1495}$	Власний капітал (1-ий розділ пасиву балансу)

Найтерміновіші та короткострокові пасиви в сумі повинні дорівнювати третьому розділу пасивів балансу: поточні зобов'язання і забезпечення [35, с. 424].

Для оцінки ліквідності балансу з урахуванням фактора часу необхідно провести зіставлення кожної групи активу з відповідною групою пасиву.

1. Якщо виконується нерівність $A1 > П1$, то це свідчить про платоспроможності організації на момент складання балансу. У організації достатньо коштів для покриття найбільш термінових зобов'язань і найбільш ліквідних активів.

2. Якщо виконується нерівність $A2 > П2$, то швидко реалізовані активи перевищують короткострокові пасиви та організація може бути платоспроможною в недалекому майбутньому з урахуванням своєчасних розрахунків з кредиторами, отримання коштів від продажу продукції в кредит.

3. Якщо виконується нерівність $A3 > П3$, то в майбутньому при своєчасному надходженні грошових коштів від продажу та платежів організація може бути платоспроможною на період, рівний середньої тривалості одного обороту оборотних коштів після дати складання балансу.

4. Виконання перших трьох нерівностей приводить автоматично до виконання умови $A4 < П4$. Воно свідчить про дотримання мінімальної умови

фінансової стійкості організації, наявність у неї власних оборотних коштів. [21, с. 95]

Вертикальний аналіз спрямований на визначення та зміну структури активів та пасивів, розподілених, відповідно, за рівнем ліквідності та термінами повернення. Горизонтальний аналіз полягає у вивченні змін величини активів, пасивів, грошових потоків та коефіцієнтів ліквідності в динаміці.

Методи дискримінантного аналізу застосовуються, коли у процесі діагностики платоспроможності визначається ймовірність банкрутства. У цьому аспекті застосовують вітчизняні та зарубіжні моделі оцінки ймовірності банкрутства.

Коефіцієнтний аналіз застосовується у процесі розрахунку показників ліквідності: коефіцієнт абсолютної, швидкої, поточної та загальної ліквідності [3, с. 232].

Для більш повного аналізу зведемо всі коефіцієнти та порядок їх розрахунку до табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Зведена таблиця коефіцієнтів ліквідності

Показник	Розрахунок	Характеристика	Нормативне значення
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{аб.л} = \frac{A_1}{\Pi_1 + \Pi_2}$	показує, яку частку поточних зобов'язань підприємства можна покрити за допомогою абсолютно ліквідних активів.	не менше 0,2
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$K_{шв.л} = \frac{A_1 + A_2}{\Pi_1 + \Pi_2}$	показує, яку частку поточних зобов'язань підприємства можна покрити за допомогою абсолютно та швидколіквідних активів.	не менше 0,6
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	$K_{шв.л} = \frac{A_1 + A_2 + A_3}{\Pi_1 + \Pi_2}$	показує, яку частку поточних зобов'язань підприємства можна покрити за допомогою абсолютно, швидко-та повільноліквідних активів.	не менше 1

Загальний коефіцієнт ліквідності	$K_{\text{заг. л}} = \frac{A_1 + A_2 + A_3 + A_4}{\Pi_1 + \Pi_2}$	показує, яку частку поточних зобов'язань підприємства можна покрити з допомогою усіх активів.	вище 2
----------------------------------	---	---	--------

До цього методу застосують ще два методи: нормативний (порівняння коефіцієнтів об'єкта діагностики із нормативними значеннями) та бенчмаркінг (порівняння показників ліквідності із аналогічними показниками підприємства-аналога, конкурента, лідера в галузі чи регіоні).

Метод аналізу грошових потоків полягає в дослідженні вхідних та вихідних грошових потоків, визначенні чистих грошових потоків. Застосування цього методу має на меті визначити, настільки грошові надходження є більшими (меншими) за грошові видатки, спрогнозувати майбутні грошові потоки [25, с. 129].

Збір інформації для проведення діагностики ліквідності та платоспроможності включає пошук необхідних джерел даних, їх трансформацію з метою полегшеного застосування і систематизацію залежно від звітних періодів. Проведення діагностики передбачає встановлення цілей, що супроводжуються її здійсненням. Основними цілями діагностики ліквідності та платоспроможності можуть бути: визначення кредитоспроможності підприємства, інвестиційної привабливості, задоволення інтересів власників щодо ефективності витрачання коштів, визначення здатності підприємства до реструктуризації та інші[32].

У цілому діагностику ліквідності та платоспроможності підприємств варто здійснювати в наступній послідовності (рис.1.1):

Рис. 1.1. Етапи діагностики ліквідності та платоспроможності підприємств

Під час здійснення оцінки стану платоспроможності вкрай важливо визначити, який саме її різновид ми аналізуємо. Згідно з Ю.М. Тютюнником, за періодом оцінки в науковій літературі прийнято виділяти поточну (фактичну) та перспективну платоспроможність [45, с. 276]:

- 1) поточна (фактична) платоспроможність визначає наявність у підприємства грошових коштів та їх еквівалентів для виконання розрахунків за поточною кредиторською заборгованістю на певну дату або впродовж періоду оцінювання;
- 2) перспективна платоспроможність характеризує здатність підприємства здійснювати виконання платіжних зобов'язань у майбутньому періоді.

Перспективну платоспроможність, в першу чергу, визначає фінансова стійкість підприємства, яка характеризує рівень залежності його від зовнішніх джерел фінансування. Чим більша частка активів є власністю підприємства, тим кращі можливості погашення поточних зобов'язань. І навпаки, збільшення частки запозиченого капіталу підвищує ризик втрати платоспроможності у майбутньому.

Для подальшої розробки заходів щодо відновлення та забезпечення того чи іншого різновиду платоспроможності необхідно визначити причини, наслідком яких стала втрата суб'єктом платоспроможності. Так, О.О. Непочатенко вважає, що

головними причинами настання неплатоспроможності підприємства можуть бути [33, с. 366]:

- 1) помилки у розрахунках планових обсягів виробництва і реалізації продукції, її собівартості;
- 2) невиконання замовлень;
- 3) неконтрольоване зростання собівартості продукції;
- 4) втрата каналів реалізації та постійних замовників;
- 5) неплатоспроможність покупців і замовників;
- 6) брак власних джерел фінансування;
- 7) інфляційні процеси;
- 8) значне відволікання коштів у дебіторську заборгованість й у надлишкові виробничі запаси;
- 9) низька якість фінансового планування на підприємстві;
- 10) низька оборотність оборотних коштів.

Важливість для підприємства підтримувати платоспроможний стан у будь-який момент часу для задоволення вимог кредиторів, інвесторів, державних контролюючих установ вимагає обґрунтування концептуальних засад забезпечення платоспроможності, що передбачає вирішення певних основних питань [20, с. 5]:

- 1) Об'єкт забезпечення платоспроможності
 - Виробнича й фінансово-економічна діяльність підприємства.
- 2) Мета управління платоспроможністю
 - Повне задоволення в установлені строки потреб кредиторів;
 - Забезпечення реалізації стратегічних напрямів діяльності.
- 3) Задачі управління платоспроможністю
 - Забезпечення ліквідності активів підприємства;
 - Забезпечення ефективного використання капіталу підприємства;
 - Управління дебіторською заборгованістю;
 - Управління кредиторською заборгованістю;
 - Застосування ефективних форм розрахунків.

- 4) Функції управління платоспроможністю
 - Облік, аналіз, планування, організація стану платоспроможності підприємства та контроль за ним.
 - 5) Вимоги до управління платоспроможністю
 - Системний підхід, прибутковість, ліквідність, стійкість, оптимальність, ефективність.
-

Рис. 1. 2. Основні принципи до забезпечення платоспроможного стану підприємства

Основними принципами до забезпечення платоспроможного стану підприємства визначено системний підхід, прибутковість, ліквідність, стійкість, оптимальність й ефективність (рис. 1.2) [20, с. 7].

Підприємства, які не змогли стабілізувати ситуацію за ранніх ознак погіршення власної платоспроможності, в найгіршому випадку призупиняють свою діяльність й проводять ліквідаційну процедуру. Щоб не допустити такого варіанта розвитку подій, перш за все потрібно стежити за змінами стану платоспроможності підприємства щодо того, чи відповідає він ознакам, що характеризують його як платоспроможний. Такими ознаками, на думку А.А. Горбатенко [10, с. 32], є наявність достатніх коштів на розрахунковому рахунку підприємства та відсутність простроченої кредиторської заборгованості. За невідповідності вказаним ознакам платоспроможності рекомендовано здійснити заходи для повернення до нормативних значень.

Так, на думку Н.Б. Теницької, серед багатьох різних заходів, які сприяють підвищенню платоспроможності й підтримувannya ефективної господарської діяльності, можна виділити такі [30, с. 367]:

- 1) зміна складу керівників підприємства та стилю управління;
- 2) інвентаризація активів підприємства;
- 3) оптимізація дебіторської заборгованості, зниження витрат підприємства;
- 4) продаж незавершеного будівництва;
- 5) обґрунтування необхідної кількості персоналу;
- 6) продаж зайвого устаткування, матеріалів і залишків товарів;
- 7) реструктуризація боргів перетворенням короткострокової заборгованості на довгострокові позики або іпотеки;
- 8) запровадження прогресивної технології, механізації та автоматизації виробництва;
- 9) удосконалення організації праці;
- 10) проведення капітального ремонту, модернізації основних фондів, заміни застарілого устаткування.

Запропоновані концептуальні засади забезпечення платоспроможності підприємства можуть стати основою для розробки й реалізації заходів щодо підвищення ефективності управління його платоспроможним станом у короткостроковому й довгостроковому періодах.

Наслідком неплатоспроможності більшості вітчизняних підприємств є катастрофічне збільшення їхньої дебіторської заборгованості, що безпосередньо зумовлює виникнення кредиторської заборгованості [42, с.374].

Виникнення дебіторської та кредиторської заборгованості є об'єктивним процесом. Її наявність, розміри і склад неоднозначно впливають на результати господарської діяльності підприємства, оскільки мають як позитивні, так і негативні риси (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Переваги та недоліки формування дебіторської та кредиторської заборгованостей підприємств [9; 16; 32; 44]

Напрямок впливу на діяльність підприємства	Дебіторська заборгованість	Кредиторська заборгованість
Позитивний вплив	– стимулювання збільшення обсягів продажу; – встановлення стабільних і тривалих зв'язків із покупцями; – формування конкурентоспроможного асортименту товарів; – прискорення реалізації запасів і відповідне зниження витрат з їх утримання та ін.	– додаткове фінансування оборотних коштів і нарощування економічного потенціалу; – здобуття додаткового прибутку; – зниження витрат на залучення капіталу; – зниження ризику втрат від інфляції та ін.
Негативний вплив	– вилучення коштів з обороту; – виникнення витрат на управління дебіторською заборгованістю; – виникнення ризику неповернення, втрат від інфляції і зниження прибутку та ін.	– підвищення розміру зобов'язань; – виникнення втрат від недоотримання знижок на продукцію, товари, послуги, що купуються; – виникнення ризику втрати платоспроможності і фінансової стійкості та ін.

Отже, висока частка дебіторської заборгованості (в активах) і кредиторської (в пасивах) впливає на фінансовий стан, рівень платоспроможності та фінансової стійкості підприємства, що визначає необхідність і значущість управління ними.

Щоб визначити, чи достатньо в суб'єкта господарювання грошей для погашення його зобов'язань, необхідно проаналізувати процес надходження коштів від господарської діяльності і формування залишку коштів після погашення зобов'язань перед бюджетом та позабюджетними фондами, а також виплати дивідендів [12, с.39].

Проте слід пам'ятати, що ідеальних шляхів забезпечення платоспроможності не існує, завжди існують недоліки, що не були враховані, а з часом з'являються нові виклики і загрози, які потребують свіжого погляду на їх вирішення.

Специфічні причини втрати платоспроможності окремого підприємства потребують розробки заходів стабілізації, створених саме для конкретного випадку. Внаслідок цього виникає необхідність врахування як вітчизняного, так й іноземного досвіду потенційних заходів забезпечення високого рівня платоспроможності та

вироблення нових шляхів щодо вирішення зазначеного завдання у відповідних актуальних умовах, що є перспективою подальших досліджень з цієї тематики.

РОЗДІЛ II

ДІАГНОСТИКА ТА ПЛАНУВАННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ

ТОВ «Бі.Ей.Ті»

2.1. Аналіз господарської діяльності підприємства

Аналіз господарської діяльності підприємства буде проведено на основі даних фінансової звітності підприємства: форма №1 «Баланс», форма №2 «Звіт про фінансові результати» та матеріалів статистичного і управлінського обліку. Для початку дослідимо динаміку обсягу фінансових результатів ТОВ «Бі.Ей.Ті» та згрупуємо їх до табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр.

Показник	Обсяг, тис.грн.			Абсолютний приріс, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017/ 2016	2018/ 2016	2017/ 2016	2018/ 2016
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2280	2661	3519	381	1239	16,71	54,34
Інші операційні доходи	69	227	270	158	201	228,99	291,30
Всього доходів	2349	2888	3789	539	1440	22,9	61,30
Адміністративні витрати	1090	1917	3327	827	2237	75,87	205,23
Інші операційні витрати	1117	23	71	-1094	-1046	-97,94	-93,67
Фінансові витрати	22	3	0	-19	-22	-86,36	-100
Всього витрат	2229	1943	3398	-286	1169	-12,83	52,45
Фінансовий результат до оподаткування	120	945	391	825	271	687,50	225,83
Витрати з податку на прибуток	13	8	0	-5	-13	-38,46	-100
Чистий прибуток	107	937	391	830	284	775,70	265,42

Отже, аналізуючи дані табл. 2.1., можна зробити висновки, що визначається тенденція до збільшення більшості основних показників діяльності. Так, чистий дохід від реалізації продукції на протязі 2016-2018 років збільшився майже на 95%. В 2018 році цей показник склав 3519 тис. грн., що на 1239 тис. грн. (54,34%) більше ніж в 2016 році.

За досліджуваний період зростають доходи (на 61,3%), а разом з ними і витрати (на 52,45%). Проте позитивним було зменшення майже на 13% витрат у 2017 році, що позитивно вплинуло на прибуток – зріс на 775,7%. У той же час, зростання доходів від надання туристичних послуг протягом досліджуваного періоду пов'язане зі збільшенням як вартості туристичних послуг, так і зростанням чисельності проданих ваучерів (Державна служба статистики України).

Для більшого розуміння зобразимо графічно динаміку обсягу фінансових результатів діяльності ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр. (рис.2.1).

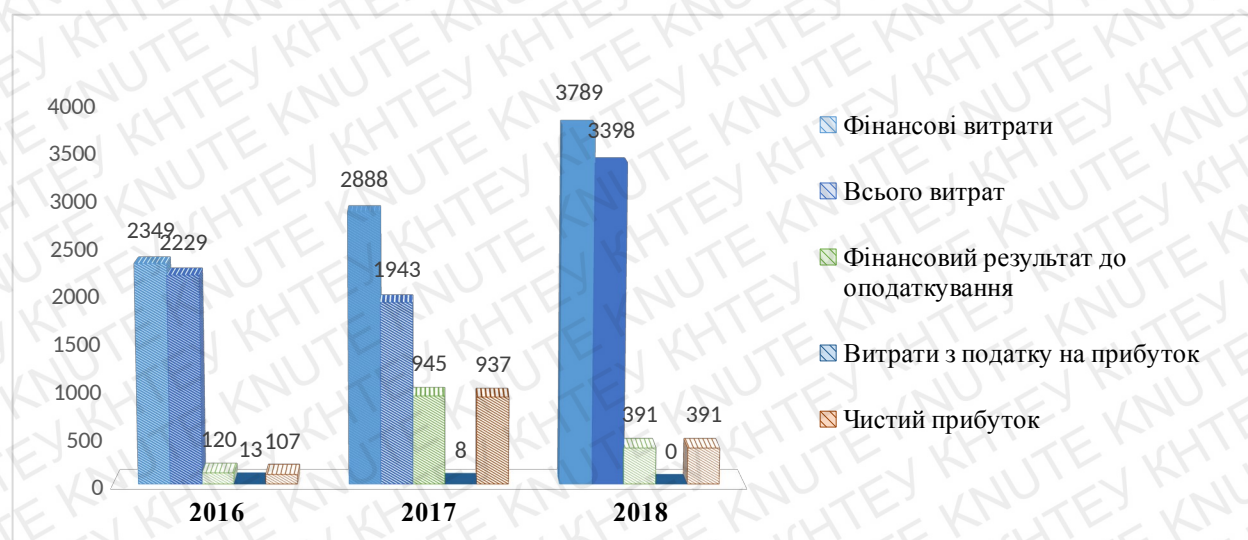

Рис 2.1. Динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр.

Як бачимо з рис. 2.1, на кінець досліджуваного періоду, прибуток суттєво зменшився (з 937 тис.грн. у 2017 році до 391 тис.грн. у 2018 році), що склало більше 58%. У 2017-2018 рр. збільшились статті витрат майже на 75%, в той час, коли доходи зросли лише на 31%, що пояснюється стрибками курсів валют, до яких прив'язуються підприємства туристичної діяльності, формуючи свої туристичні пропозиції.

Отже, зробивши загальний висновок, щодо основних показників діяльності ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018 рр. слід визначити, що діяльність підприємства характеризується тенденцією зростання більшості показників, що є явищем позитивним і веде до покращення господарської діяльності в цілому.

В більшості випадків дослідження господарської діяльності підприємства проводиться за допомогою порівняльного аналітичного балансу, який будується шляхом об'єднання окремих статей балансу (в залежності від потреб аналітика) і доповнюється показниками структури (табл. 2.2 і табл. 2.3).

Таблиця 2.2

Динаміка обсягу активів ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр.

Показник	Обсяг, тис.грн.			Абсолютний приріст, тис.грн.		Темп приросту, %	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017/ 2016	2018/ 2016	2017/ 2016	2018/ 2016
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи	16	10	14	-6	-2	-37,50	-12,50
Основні засоби	235	46	383	-189	148	-80,43	62,98
Усього за розділом I	259	56	397	-203	138	-78,38	53,28
II. Оборотні активи							
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	68	120	60	52	-8	76,47	-11,76
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	16342	30334	39303	13992	22961	85,62	140,50
З бюджетом	7	6	0	-1	-7	-14,29	-100
Інша поточна дебіторська заборгованість	6	0	880	-6	874	-100	14566,67
Гроші та їх еквіваленти	780	3738	4581	2958	3801	379,23	487,31
Витрати майбутніх періодів	3	3	3	0	0	-	-
Усього за розділом II	17206	34201	44827	16995	27621	98,77	160,53
Баланс	17465	34257	45224	16792	27759	96,15	158,94

З порівняльного аналітичного балансу видно, що у структурі активу балансу трохи зменшилась доля дебіторської заборгованості за продукцію, послуги на кінець 2018 року (майже на 12%), що є хорошим знаком того, що підприємству повертають борги. Разом з тим, за 2016-2018 рр. суттєво зросла (на 140%) сума дебіторської заборгованості за виданими авансами, що має тенденцію до збільшення у підприємств туристичної діяльності та може негативно позначитись на фінансовому стані підприємства. Грошові кошти та їх еквіваленти за весь досліджуваний період (2016-2018рр.) також зросли (майже у 5 разів або на 3 801 тис. грн.), що свідчить про позитивну господарську діяльність ТОВ «Бі.Ей.Ті».

Таблиця 2.3

Динаміка обсягу пасивів ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр.

Показник	Обсяг, тис.грн.			Абсолютний приріст, тис.грн.		Темп приросту, %	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017/2016	2018/2016	2017/2016	2018/2016
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	174	174	174	0	0	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	393	1330	1721	937	1328	238,42	337,91
Усього за розділом I	567	1504	1895	937	1328	165,26	234,22
III. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість:							
За товари, роботи, послуги	5	56	1	51	-4	1020	-80,00
За розрахунками з бюджетом	23	26	39	3	16	13,04	69,57
За одержаними авансами	16825	32615	43289	15790	26464	93,85	157,29
Із внутрішніх розрахунків	45	56	0	11	-45	24,44	-100
Інші поточні зобов'язання	3	0	0	-3	-3	-100	-100
Усього за розділом III	16898	32753	43329	15855	26431	93,83	156,41
Баланс	17465	34257	45224	16792	27759	96,15	158,94

У структурі пасиву безперервно зростає нерозподілений прибуток, що свідчить про те, що ТОВ «Бі.Ей.Ті» не вкладає кошти у розвиток своєї діяльності, а поступово їх виводить. Разом з тим зростає поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами (на 157,29%), що становить 95% всіх зобов'язань підприємства та може негативно позначитись на його розвитку в майбутньому або призвести до банкрутства.

Для наглядного відображення структури і динаміки фінансового стану ТОВ «Бі.Ей.Ті» використаємо стовпчикові діаграми активу (рис. 2.2) і пасиву (рис. 2.3), які побудуємо на основі складених вище табл. 2.2 та 2.3.

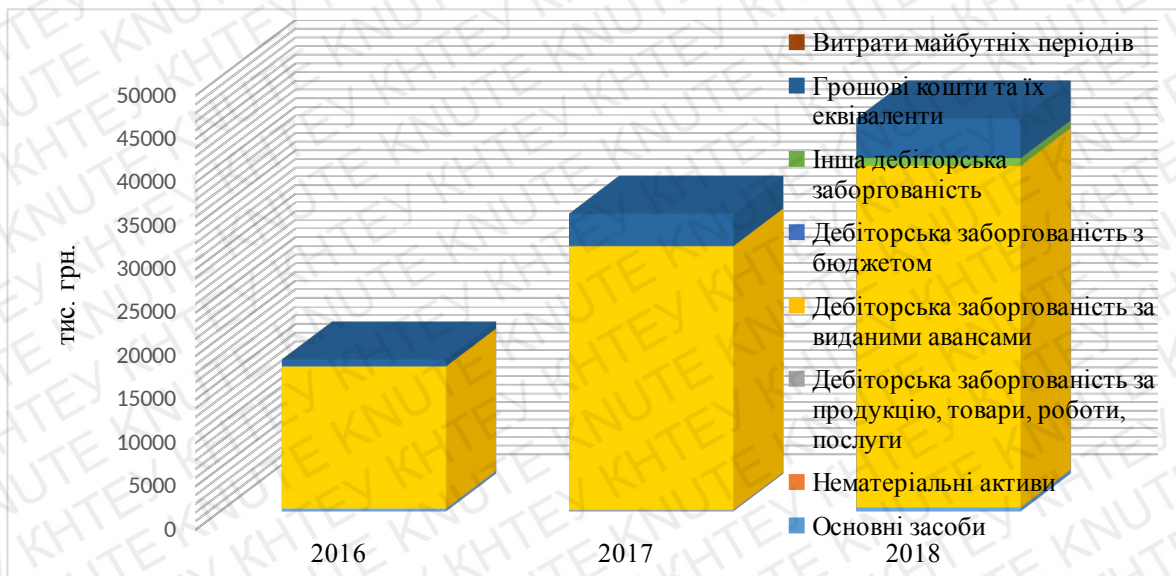

Рис 2.2. Динаміка обсягу активів ТОВ «Бі.Ей.Ті»

Як видно з рис. 2.2, найбільший обсяг в структурі активів має дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та грошові кошти та їх еквіваленти, що цілком природно для туристичного підприємства, а найменшу – нематеріальні активи. Більшість складових активів збільшилися станом на кінець 2018 р.. Специфікою туристичного підприємства є відсутність статті запасів в активі балансу оскільки фірма надає виключно послуги.

Рис 2.3. Динаміка обсягу пасивів ТОВ «Бі.Ей.Ті»

З рис. 2.3 видно, що найбільший обсяг в структурі пасивів має кредиторська заборгованість за одержаними авансами, що говорить про те, що у ТОВ «Бі.Ей.Ті» наявна досить помітна заборгованість, головним чином з отриманих коштів від клієнтів, що зобов'язує підприємство здійснити надання належним чином послуг. Більшість складових пасивів збільшились станом на кінець 2018 р., проте була погашена заборгованість підприємства пов'язаним сторонам, що є позитивним моментом у діяльності підприємства.

Аналіз балансу показав, що ТОВ «Бі.Ей.Ті» за родом своєї діяльності працює з авансованими коштами, що зростають з кожним роком впродовж досліджуваного періоду. Підприємство не має резервного капіталу, що може негативно позначитись на її платоспроможності в майбутньому.

В подальшому доцільно було б проаналізувати показники фінансової стійкості (табл.2.4).

Таблиця 2.4

**Динаміка показників фінансової стійкості
ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр.**

Показник	Обсяг			Абсолютний приріст	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017/ 2016	2018/ 2016
Коефіцієнт автономії	0,032	0,044	0,042	0,012	0,01
Коефіцієнт співвідношення залучених та власних джерел коштів	29,80	21,78	22,86	-8,02	-6,94
Коефіцієнт мобільності	66,43	610,73	112,91	544,3	46,48
Власні оборотні кошти, тис. грн.	308	1448	1498	1140	1190
Коефіцієнт маневреності власних коштів	0,54	0,96	0,79	0,42	0,25

Отже, на основі розрахованих показників за 2016-2018 рр. можна зробити висновки, що для ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр. були характерними такі явища:

- значна залежність від зовнішніх кредиторів, проте коефіцієнт автономії дещо збільшився, а це свідчить про нестабільні зміни в діяльності підприємства;

- підсилюється залежність турфірми від зовнішніх джерел фінансування, що є цілком прийнятним для підприємств туристичної галузі, адже фірми працюють виключно з коштами своїх клієнтів на умовах повної передоплати туристичних послуг;
- власний оборотний капітал збільшився, що є позитивним для діяльності підприємства.

З показників фінансової стійкості, наведених в табл. 2.5, ми бачимо, що підприємство здійснює політику авансування покупцями послуг. Тобто вся стійкість підприємства залежить від позикових коштів, а власних підприємство має в недостатній кількості, аби погасити всі свої зобов'язання, що є характерним для підприємств туристичної галузі.

У світовій та вітчизняній обліково-аналітичній практиці розроблено систему показників, що характеризують фінансову стабільність підприємства. Їх поділяють на два класи.

До першого класу належать показники, за якими визначають нормативні значення (показники ліквідності та платоспроможності) (див. пункт 2.3 даної роботи). До другого належать показники, за якими нормативні значення не встановлюються: рентабельності, ефективності управління, ділової активності.

Проведемо оцінку типу фінансової стійкості підприємства за методом Ковальова (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Показники фінансової стійкості ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр., тис.грн.

№ п/п	Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.
1.	Власний капітал	567	1504	1895
2.	Необоротні активи	259	56	397
3.	Власні обігові кошти (р.1 – р. 2)	308	1448	1498
4.	Довгострокові зобов'язання	0	0	0

Продовження табл.2.5

5.	Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів (р. 3 + р. 4)	308	1448	1498
6.	Короткострокові кредити та позики	16898	32753	43329
7.	Загальний розмір основних джерел покриття запасів (р. 5 + р. 6)	17206	34201	44827
8.	Запаси	0	0	0

9.	Надлишок (+) або нестача (-) власних обігових коштів (р. 3 - р. 8)	308	1448	1498
10.	Надлишок (+) або нестача (-) власних коштів і довгострокових кредитів і позик (р. 5 - р. 8)	308	1448	1498
11.	Надлишок або нестача основних джерел покриття запасів (р. 7 - р. 8)	17206	34201	44827
12.	Тип фінансової стійкості	Абсолютна стійкість		

Таким чином, аналіз фінансової стійкості у табл. 2.5 показав абсолютну фінансову стійкість, що пояснюється відсутністю статті запасів у ТОВ «Бі.Ей.Ті». За своєю галузевою належністю у більшості туристичних фірм відсутні статті запасів, виключенням стають ті підприємства, що окрім турпослуг надають пакети додаткових послуг (наприклад, оренда власних авто, приміщень, будинків і т.д.).

Відсутність довгострокових зобов'язань в майбутньому може негативно вплинути на забезпечення власними обіговими коштами, а якщо поточні зобов'язання зростатимуть, то це може призвести до погіршення становища підприємства.

Оцінимо фінансову стійкість підприємства на основі наступних коефіцієнтів (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

**Динаміка показників фінансової стійкості
ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018 рр.**

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютний приріст	
				2017/ 2016	2018/ 2016
Коефіцієнт незалежності	0,032	0,044	0,042	0,012	0,01
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,032	0,044	0,042	0,012	0,01
Коефіцієнт фінансової залежності	0,968	0,956	0,958	-0,012	-0,01
Коефіцієнт фінансового ризику	29,80	21,78	22,86	-8,02	-6,94

Отже, з аналізу показників фінансової стійкості ТОВ «Бі.Ей.Ті» видно, що коефіцієнт фінансової незалежності за 2016-2018 рр. зазнав незначного збільшення, хоча залишається на досить низькому рівні, що є специфікою туристичних фірм,

адже дані підприємства працюють виключно з наданням послуг, що авансово оплачуються та не вкладають своїх коштів для надання послуг. $K_{ф.з}$ показав, що ТОВ «Бі.Ей.Ті» залежить від позикового капіталу більше, ніж на 95%, що вказує на збільшення ризику появи фінансових труднощів у майбутньому.

У ТОВ «Бі.Ей.Ті» відсутній резервний капітал, що є поганою ознакою, адже для покриття непередбачених витрат і збитків у підприємства нема відведених коштів.

Зазначимо, що не існує єдиних однозначних критеріїв для розглянутих показників. Багато залежить від галузі, ринкової ситуації та репутації підприємства (неплатежів, порушення фінансової дисципліни). Загальною вимогою з боку кредиторів є обережність стосовно збільшення частки позикового капіталу підприємств; вони віддають перевагу тим, у кого велика частка власного капіталу. Власники підприємства, навпаки, схильні підвищувати частку позикових коштів, але в межах припустимого ризику, щоб не втратити фінансової стійкості.

Доцільно провести аналіз ефективності господарської діяльності, для цього розрахуємо показники рентабельності (табл.2.7). Рентабельність – це відносний показник ефективності виробництва. У загальному вигляді він розраховується як відношення прибутку до витрат, тобто є нормою прибутку.

Таблиця 2.7

Динаміка показників рентабельності

ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр.

№ п/п	Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютний приріст		
					2017/ 2016	2018/ 2017	2018/ 2016
1.	Рентабельність основної діяльності, %	4,69	35,21	11,11	30,52	-24,10	6,42

Продовження табл. 2.7

2.	Рентабельність операційної діяльності, %	6,43	48,87	11,51	42,43	-37,36	5,07
3.	Рентабельність активів, %	0,68	3,62	0,98	2,94	-2,64	0,30
4.	Рентабельність оборотних активів, %	0,70	3,65	0,99	2,95	-2,66	0,29
5.	Рентабельність власного капіталу, %	20,84	90,49	23,01	69,65	-67,48	2,17

Як бачимо з табл. 2.7, найбільшими показники рентабельності були в 2017 р. У 2017 році на 1 грн операційних витрат припадало майже 49 грн прибутку, а у 2018 цей показник зменшився на 37,36%. Рентабельність основної діяльності збільшилась з 4,69% у 2016 році до 11,11% у 2018 році, а це означає, що на 1 грн витрат у 2018 році припадало більше 11 грн прибутку. На досить низькому рівні перебувають показники рентабельності оборотних активів та активів в цілому – на 1 грн витрат підприємство отримує 99 коп. прибутку.

Оцінка ділової активності – один з основних аспектів аналізу діяльності суб'єкта господарювання, якому належить провідне місце в системі завдань фінансового аналізу. Це зумовлено тим, що такий аналіз дає змогу оцінити внутрішній і зовнішній стан підприємства, визначити рівень прибутковості та перспективи його розвитку, дослідити ефективність використання виробничо-фінансових ресурсів [50, с. 169].

Наступним напрямком аналізу діяльності підприємства є його ділова активність (табл. 2.8)

Таблиця 2.8

**Динаміка показників ділової активності
ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018 рр.**

Найменування показника	2016р.	2017р.	2018р.	Абсолютний приріст	
				2017/ 2016	2018/ 2016
1. Коефіцієнт загальної оборотності активів	0,145	0,103	0,089	-0,042	-0,056
2. Коефіцієнт завантаження оборотних коштів	0,149	0,104	0,089	-0,045	-0,06
3. Період обороту оборотних коштів у днях	2416	3461	4044	1045	1628
4. Коефіцієнт оборотності власного капіталу	4,44	2,57	2,071	-1,87	-2,369

Продовження табл. 2.8

5. Середня тривалість обороту власного капіталу	81	140	173	59	92
6. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,153	0,114	0,1	-0,039	-0,053
7. Період погашення дебіторської заборгованості, днів	2352	3157	3600	805	1248
8. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	0,153	0,107	0,093	-0,046	-0,06
9. Період погашення кредиторської заборгованості, днів	2352	3364	3870	1012	1518

Як бачимо з табл. 2.8, за 2016-2018 рр., коефіцієнт оборотності активів зменшився (зі значення 0,145 у 2016 році до 0,089 у 2018 році), що є негативним для підприємства, адже він показує, скільки разів за рік здійснюється повний цикл надання послуг і обертання, що приносить прибуток. Період обороту оборотних коштів впродовж 2016-2018 рр. зріс на 1628 днів.

Коефіцієнти оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості є на досить низькому рівні, а період їх погашення складає більше 8 років. Проте дані показники є несуттєвими для туристичного підприємства, адже воно «живе» за рахунок «чужих» авансованих коштів.

Оборотність власного капіталу на кінець 2018 року знизилась з 4,44 у 2016 році до 2,07 у 2018 році, що свідчить про тенденцію до вилучення з обороту все більшої частини власного капіталу, а от середня тривалість обороту власного капіталу має негативну тенденцію до зростання (з 81 дня у 2016 році до 173 днів у 2018 році), адже збільшується кількість днів обертання власного капіталу.

Період погашення кредиторської заборгованості зріс на 1518 днів, що свідчить про зростання періоду, протягом якого підприємство сплачує свої короткострокові зобов'язання.

У цілому ділова активність ТОВ «Бі.Ей.Ті» за аналізований період (2016 – 2018 рр.) зменшилася і має низький рівень. Підприємству потрібно докласти зусиль (наприклад, реалізовувати тури та послуги, що не користуються попитом, за демпінговими цінами; дослідити ринкове середовище та ін.), щоб показники його діяльності не знизились, бо низький рівень ділової активності не дозволить підприємству розвивати свої потенційні можливості, він свідчить про наявні загрози кризового стану, про низький рівень попиту на послуги, низьку конкурентоспроможність підприємства, неефективність фінансово-економічної політики на підприємстві.

Отже, в даному підрозділі було здійснено порівняльний аналітичний аналіз балансу ТОВ «Бі.Ей.Ті», проведено оцінку фінансової стійкості й ділової активності та встановлено важливі закономірності, які допоможуть при оцінці

платоспроможності підприємства. Цей аналіз буде проведено у наступному підрозділі.

2.2. Оцінка платоспроможності підприємства

Оцінка платоспроможності проводиться на основі характеристики ліквідності поточних активів. Під ліквідністю підприємства варто розуміти його здатність покривати зобов'язання активами, строк перетворення яких у грошову форму відповідає строку погашення зобов'язань [27, с. 185].

Методику оцінки платоспроможності підприємства доцільно здійснювати за такими пунктами:

- аналіз ліквідності балансу підприємства;
- розрахунок і аналіз основних показників ліквідності;
- розрахунок показників поточної платоспроможності; інтегрального показника та загального показника платоспроможності.

Згрупований баланс для оцінки ліквідності ТОВ «Бі.Ей.Ті» має такий вигляд (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Аналіз ліквідності балансу ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр., тис. грн.

Актив	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Пасив	2016 р.	2017 р.	2018 р.
(A ₁)	780	3738	4581	(П ₁)	16898	32753	43329
(A ₂)	16423	30460	40243	(П ₂)	0	0	0
(A ₃)	3	3	3	(П ₃)	0	0	0
(A ₄)	259	56	397	(П ₄)	567	1504	1895
Баланс	17465	34257	45224	Баланс	17465	34257	45224

Як бачимо з табл. 2.9, за весь досліджуваний період виконуються нерівності $A_1 < П_1$, $A_2 > П_2$, $A_3 > П_3$, $A_4 < П_4$, що вказує на те, що в майбутньому при своєчасному надходженні грошових коштів від надання туристичних послуг та платежів фірма може бути платоспроможною на період, рівний середній тривалості одного обороту оборотних коштів після дати складання балансу. В той же час, у організації не достатньо коштів для покриття найбільш термінових зобов'язань.

Розрахуємо основні показники (коефіцієнти) аналізу ліквідності підприємства та зведемо їх до табл. 2.10.

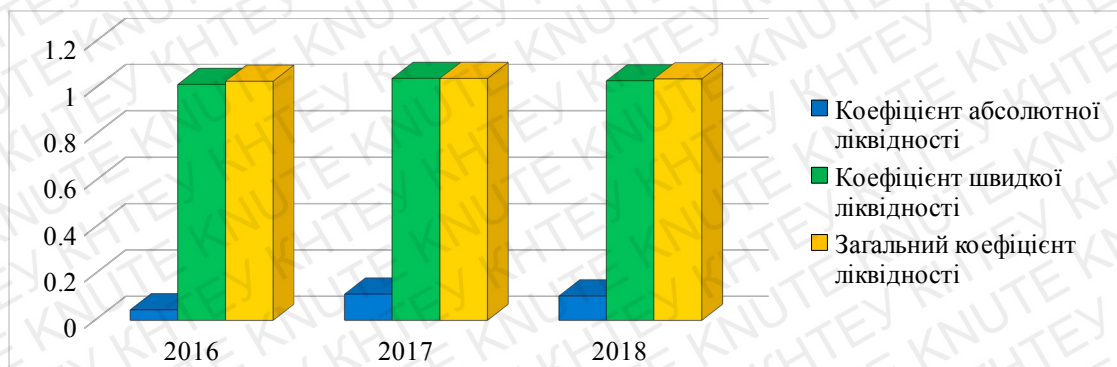
Таблиця 2.10

Динаміка показників ліквідності ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр.

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Нормативне значення
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,046	0,114	0,106	0,2-0,25
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,018	1,044	1,034	0,6-0,7
Загальний коефіцієнт ліквідності	1,032	1,044	1,042	1,0-2,0

Як бачимо з табл. 2.10, лише загальний коефіцієнт ліквідності знаходиться в межах норми, що свідчить про те, що частку поточних зобов'язань ТОВ «Бі.Ей.Ті» може покрити за допомогою швидко- та повільноліквідних активів.

Графічно зобразимо показники ліквідності на рис. 2.4.

**Рис. 2. 4. Динаміка показників аналізу ліквідності
ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр.**

Зробивши оцінку ліквідності та платоспроможності ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр., побачили, що найоптимальнішими показники були 2017 році. Проте абсолютної платоспроможності підприємство досягнути не зможе, тому що обрало

політику авансованих платежів, котрі підкріплюються до курсу валют, що поки в Україні не є стабільним.

Висока частка дебіторської заборгованості в активах і кредиторської – в пасивах впливає на фінансовий стан, рівень платоспроможності та фінансової стійкості підприємства, що визначає необхідність і значущість управління ними.

Проведемо розрахунки показників комплексної оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості у Додатку Б.

Як бачимо з Додатку Б, більшість показників визначаються тенденцією до зменшення, що є позитивною рисою в діяльності підприємства. Разом з тим, відношення дебіторської та кредиторської заборгованості до загального обсягу капіталу залишається на досить великому рівні – більше 85%. Вважаємо, що такі показники є специфікою діяльності туристичних фірм, що ведуть авансовану політику надання послуг.

Співвідношення кредиторської заборгованості до дебіторської з початку 2016 року зазнало зменшення (з 1,68 у 2016 р. до 1,08 у 2018 р.), проте залишається на рівні >1 . Для стійкого фінансового становища за інших однакових умов оптимальний розмір цього співвідношення має дорівнювати одиниці. Така вимога пов'язана з тим, що вилючені у дебіторську заборгованість кошти неефективно компенсувати за рахунок власних коштів. Ризик втрати ліквідності погіршує платоспроможність підприємств, адже зростання дебіторської заборгованості перевищує темпи приросту виручки від реалізації продукції підприємств.

Після розрахунків показників комплексної оцінки (Додаток Б) здійснимо порівняння загальних сум дебіторської та кредиторської заборгованості з метою визначення дебетового сальдо (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Порівняння дебіторської та кредиторської заборгованості

ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр., тис.грн.

№ п/п	Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютний приріс		
					2017/ 2016	2018/ 2017	2018/ 2016
1.	Дебіторська	16423	30460	40243	14037	9783	23820

	заборгованість						
2.	Кредиторська заборгованість	16898	32753	43329	15855	10576	26431
3.	Дебетове сальдо	-475	-2293	-3086	-1818	-793	-2611

Дебетове сальдо – перевищення загальної суми поточної дебіторської заборгованості надсумою кредиторської заборгованості. Показник свідчить про те, що частина оборотного капіталу вилучена з обороту підприємства і знаходиться в обороті дебіторів.

Як бачимо з табл. 2.11, за 2016-2018 роки зазнали зростання обидва показники. Проте, як показує дебетове сальдо, більш швидкими темпами зростала кредиторська заборгованість. Разом з нею збільшується ризик втрати платоспроможності підприємством, що є негативним фактором у діяльності будь-якого товариства.

2.3. Аналіз збалансованості грошових потоків підприємства

Важливою складовою при дослідженні даних фінансової звітності є рух грошових коштів або грошовий потік.

Образно грошовий потік можна представити як систему «фінансового кровообігу» господарського організму підприємства. Ефективно організовані грошові потоки підприємства є найважливішим симптомом його «фінансового здоров'я», передумовою досягнення високих кінцевих результатів його господарської діяльності в цілому.

Управління рухом грошових коштів є управління не просто виживанням, а динамічне управління капіталом з урахуванням зміни вартості в часі. При контролі процесу генерації прибутковості в потоках готівки можна убезпечити свої тили, тоді частка на ринку зросте і як результат збільшиться прибуток. Якщо кинути управляти

грошовими потоками, то буде неможливо зробити більше, ніж боротися за те, щоб залишитися на плаву [3, с.298].

Розпочати аналіз грошових потоків доцільно із загальної оцінки динаміки залишків грошових коштів та чистого руху грошових коштів за ряд періодів, що дає змогу оцінити тенденції та закономірності як їх зміни, так і рівня абсолютної ліквідності підприємства (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Динаміка руху грошових коштів ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018 рр.

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютний приріст, тис.грн.		Темп приросту, %	
				2017/ 2016	2018/ 2016	2017/ 2016	2018/ 2016
Надходження грошових коштів	385370	629345	927445	243975	542075	63,31	140,66
Вибуття грошових коштів	384726	626387	926602	241661	541876	62,81	140,85
Чистий грошовий потік	644	2958	843	2314	199	359,32	30,90

Як показують дані табл.2.12, залишок грошових коштів на кінець 2018 р. у порівнянні з 2016 р. збільшився на 199 тис. грн., або на 30,90 %. Така динаміка свідчить, що до 2018 року підприємство збільшило рівень своєї абсолютної платоспроможності. На кінець 2017 року у порівнянні з 2016 роком залишок грошових коштів суттєво зріс, а саме на 2314 тис. грн., або на 359,32%.

Динаміку руху грошових коштів зображено на рис. 2.5.

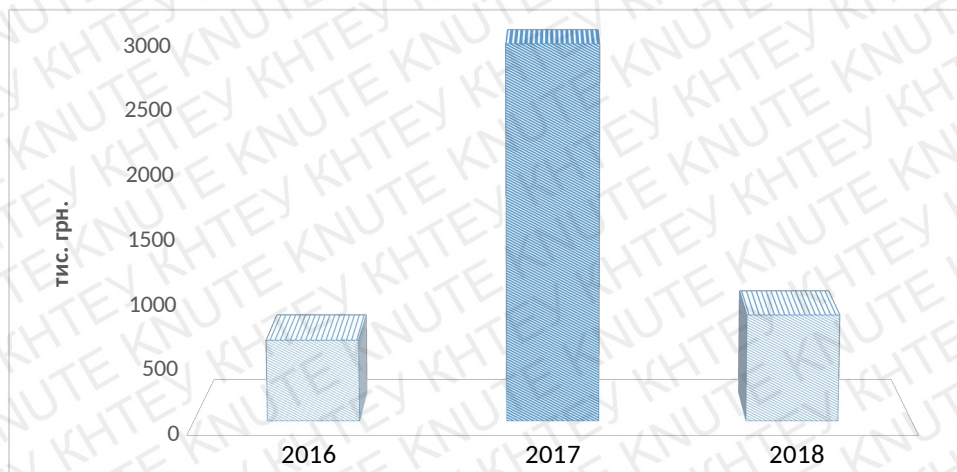

Рис. 2.5. Динаміка руху грошових коштів ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр.

Що стосується динаміки чистого руху коштів за аналізовані періоди (рис. 2.5.), то відсутня чітко виражена тенденція, проте грошовий потік ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018рр. був стабільно позитивним. Проте, у 2017 році отримало у результаті господарської діяльності (всіх видів) найбільше значення чистого руху грошових коштів (2958 тис. грн.).

Структуру грошових потоків представлено в табл. 2.13.

Таблиця 2.13

**Динаміка грошових потоків за видами діяльності
ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр., тис. грн.**

Вид діяльності	2016 р.	2017 р.	2018 р.
1. Операційна	1151	2961	843
2. Інвестиційна	0	0	0
3. Фінансова	-507	-3	0
4. Чистий рух коштів за звітний період	644	2958	843
Загальна оцінка якості управління	висока	висока	нормальна

За станом руху грошових потоків можна судити про якість керування підприємством. На думку фахівців, якість керування підприємством висока, якщо за результатами звітної періоду чистий рух коштів у результаті операційної діяльності має позитивне значення (+), у результаті інвестиційної і фінансової діяльності – негативне (-). Це означає, що в результаті операційної діяльності, зокрема від наданих послуг, підприємство одержує досить коштів, щоб мати можливість інвестувати ці засоби, а також виплачувати відсотки по притягнутих кредитах.

У випадку, якщо рух власних засобів у результаті операційної і фінансової діяльності має позитивне значення (+), а в результаті інвестиційної - негативне (-), то говорять про нормальну якість керування підприємством. Тобто, підприємство спрямовує кошти, отримані від операційної діяльності, а також засоби, отримані від фінансової діяльності, на придбання необоротних активів.

Як бачимо з табл. 2.13, управління рухом грошових коштів ТОВ «Бі.Ей.Ті» знаходиться на належному рівні адже чистий грошовий потік коштів у результаті

операційної діяльності має позитивне значення, проте за 2018 рік впало на 2118 тис. грн. або на 71,5 %. Тобто підприємство вчасно одержує оплату за виконані роботи та надані послуги від покупців і замовників. Крім того, витрати підприємства, пов'язані з наданням послуг, є менше отриманих доходів, тобто підприємство має прибуток.

Ефективне управління грошовими потоками забезпечує фінансову рівновагу і рентабельність підприємства в процесі його стратегічного розвитку. Темпи економічного зростання і фінансова стійкість підприємства значною мірою визначаються тим, наскільки різні види потоків грошових коштів синхронізовані і стабілізовані між собою за обсягами і в часі. Високий рівень такої синхронізації і стабілізації забезпечує оптимізацію і ефективність фінансового управління, істотне прискорення реалізації стратегічних цілей розвитку підприємства.

Проведемо аналіз руху грошових коштів.

Рух грошових коштів — надходження і вибуття грошових коштів та їх еквівалентів. Інформація про надходження і видатки грошових коштів підприємства міститься у звіті про рух грошових коштів. Він є вітчизняним еквівалентом звіту про Cash-flow, який складають підприємства [5, с. 476]. Зміст і форму звіту про рух грошових коштів та загальні вимоги до статей визначаються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 4.

Необхідність звіту про рух грошових коштів зумовлена тим, що користувачі звітності повинні мати інформацію не лише про зміни в складі майна підприємства і джерел його формування, доходах і витратах, а й про грошові надходження та виплати, які здійснювалися протягом звітного періоду. Отже, метою складання звіту про рух грошових коштів є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у складі грошових коштів підприємства та їх еквівалентах за звітний період. Фінансові аналітики, співробітники фінансових та контролінгових служб підприємств повинні вміти читати відповідні форми звітності з тим, щоб робити правильні висновки про нинішній та потенційний фінансовий стан підприємства. На основі інформації, яка міститься у звіті, можна дійти висновків про:

1. Оплата витрат на реалізацію робіт та надання послуг	379614	620700	915612	241086	535998	63,51	141,20
2. Оплата заробітної плати	479	581	984	102	505	21,29	105,43
3. Відрахування на соціальні заходи	239	163	271	-76	32	-31,80	13,39
4. Зобов'язання з податків і зборів	323	260	363	-63	40	-19,50	12,38
5. Оплата повернення авансів	3525	4632	8255	1107	4730	31,40	134,18
6. Цільові внески	20	29	15	9	-5	45,00	-25
7. Інші виплати	19	19	1102	0	1083	0,00	5700
Всього:	384219	626384	926602	242165	542383	63,03	141,17
Фінансова діяльність							
1. Погашення позик	6671	2976	0	-3695	-6671	-55,39	-100
2. Виплата дивідендів і відсотків	0	3	0	3	0	-	-
Всього:	6671	2979	0	-3692	-6671	-55,34	-100

Розраховуємо чистий грошовий потік (Cash-flow) прямим методом.

Прямий метод, при використанні якого чистий грошовий потік (Cash-flow) від операційної діяльності розраховується як різниця між вхідними та вихідними грошовими потоками, що мають безпосереднє відношення до операційної діяльності підприємства.

Схема розрахунку операційного Cash-flow ТОВ «Бі.Ей.Ті» прямим методом наведена в табл. 2.15.

Таблиця 2.15

**Динаміка операційного Cash-Flow
ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр., тис. грн.**

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абс. приріс		Темп приросту	
				2017/ 2016	2018/ 2016	2017/ 2016	2018/ 2016
(+) Грошові надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	382469	623456	917803	240987	535334	63,01	139,97
(-) Грошові виплати постачальникам за послуги	279614	620700	915612	341086	635998	121,98	227,46
(-) Грошові видатки на утримання персоналу	479	581	984	102	505	21,29	105,43
(+) Інші грошові надходження, які не належать до інвестиційної та фінансової діяльності	21	0	597	-21	576	-100,00	2742,86
(-) Інші грошові видатки для покриття операційних витрат, які не стосуються інвестиційної та фінансової діяльності	19	19	1102	0	1083	0,00	5700,00

(-) Сплата процентів за користування позичками	0	3	0	3	0	-	-
(-) Сплата податків на прибуток	121	260	363	139	242	114,88	200,00
= Cash-flow (операційний)	2257	1893	339	-364	-1918	-16,13	-84,98

Знаходимо показники Cash-flow, до яких відносять[8, с.106-107]:

– показник тривалості погашення заборгованості, який визначається шляхом ділення позичкового капіталу нетто (зменшеного на суму грошових коштів, їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій та чистої реалізаційної вартості поточної дебіторської заборгованості) на Cash-flow(операційний). Він показує, скільки років (чи періодів) підприємству потрібно (за даного рівня операційного Cash-flow), щоб розрахуватися зі своїми боргами за рахунок результатів операційної діяльності;

– показник обернено пропорційний до тривалості погашення заборгованості;

– показник самофінансування інвестицій визначається шляхом ділення операційного Cash-flow на величину чистих інвестицій (сума приросту нематеріальних активів, основних засобів і довгострокових фінансових інвестицій). Показує частку інвестицій, профінансовану за рахунок внутрішніх джерел;

– чиста Cash-flow–маржа (%) визначається як відношення Cash-flow (операційного) до обороту від реалізації продукції. Характеризує величину Cash-flow, яка припадає на одиницю обороту від реалізації;

– показник відношення Cash-flow до власного капіталу – показує чистий грошовий потік на одиницю власного капіталу.

Показники Cash-flow зведемо до табл. 2.16.

Таблиця 2.16

Динаміка показників *Cash-flow* ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр.

№ п/п	Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абс. приріст		Темп приросту	
					2017/ 2016	2018/ 2016	2017/ 2016	2018/ 2016
1.	Показник тривалості погашення заборгованості, днів	9093	3564	16370	-5529	7277	-60,81	80,03
2.	Показник обернено пропорційний до	0,04	0,10	0,022	0,06	-0,018	150,00	-45,00

	тривалості погашення заборгов.							
3.	Показник самофінансування інвестицій, %	-12880	-1457,14	247,21	11422,9	13127,2	-88,69	-101,92
4.	Чиста Cash-flow– маржа, %	0,28	1,11	0,24	0,83	-0,04	296,43	-14,29
5.	Показник відношення Cash- flow до власного капіталу, %	1,14	1,97	0,44	0,83	-0,7	72,81	-61,40

В результаті проведеного аналізу збалансованості грошових потоків можна зробити наступний висновок:

Спроможність ТОВ «Бі.Ей.Ті» за рахунок власних ресурсів виконувати свої зобов'язання є незадовільною. Понад 5 років підприємству потрібно (за даного рівня операційного Cash-flow), щоб розрахуватись зі своїми боргами за рахунок результатів операційної діяльності. Частка інвестицій профінансованих за рахунок внутрішніх джерел у 2017 році була від'ємною, проте ситуація покращилась під кінець 2018 року. Підприємство не володіє достатнім обсягом вільних коштів для їх використання на погашення боргу або вкладень та не здійснювало емісію цінних паперів, бо грошові потоки від інвестиційної та фінансової діяльності нульові.

РОЗДІЛ III

ПЛАНУВАННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВ «Бі.Ей.Ті»

Підтримка на належному рівні платоспроможності - необхідна складова характеристики стабільно функціонуючого підприємства. Перспективна платоспроможність- це здатність підприємства виконувати свої платіжні зобов'язання у плановому періоді.

Аналіз платоспроможності ТОВ «Бі.Ей.Ті.» показав значну залежність підприємства від зовнішніх фінансових джерел. Коефіцієнт платоспроможності, що свідчить про відсоток активів підприємства які сформовані за рахунок власних джерел, показав досить помітну залежність товариства від зовнішніх джерел фінансування.

Для підвищення рівня платоспроможності підприємства необхідно впровадити заходи, які сприятимуть збільшенню прибутку, зменшенню вартості матеріальних активів та обсягу дебіторської заборгованості, а також оптимізації структури капіталу підприємства. Важливе значення має: не допускати помилок у розрахунках планових обсягів реалізації продукції та надання послуг, невиконання замовлень, втрата постійних замовників, неплатоспроможність покупців, дефіцит власних коштів, інфляційні процеси, низька оборотність оборотних коштів, високий податковий тягар, зростання залежності від кредиторів.

Планування платоспроможності підприємства здійснюється на основі зіставлення прогнозу грошових надходжень і витрат грошових коштів у плановому періоді. Основним інструментом планування є фінансовий план (бюджет) з розбивкою по кварталах, місяцях.

План надходження та витрачання грошових коштів складається за кожним видом діяльності (операційна, інвестиційна та фінансова), і в цілому по підприємству.

Вихідним моментом планування грошових потоків виступає розрахунок мінімальної суми коштів, необхідної для продовження діяльності підприємства, і

вибір методів фінансування. Мінімальна потреба в грошових коштах визначається як відношення операційних витрат за рік до кількості оборотів цих коштів.

До операційних витрат туристичних підприємств відносяться витрати на закупку туристичних послуг для формування турпродукту, виплату заробітної плати, відсотків за кредити, дивідендів, а також витрати на реалізацію турпродукту та окремих послуг[15, с. 198].

Схема для розрахунків мінімально необхідної суми коштів для туроператора представлена в табл. 3.1.

Таблиця 3.1.

Мінімально необхідна сума грошових коштів

ТОВ «Бі.Ей.Ті» на 2019 рік

№ п/п	Найменування показника	Тис. грн.
1	Операційні витрати	3760
2	Чистий дохід від реалізації турпродукту (послуг)	4059
3	Середні залишки коштів і дебіторської заборгованості	299
4	Оборотність коштів, кількість оборотів (р. 2 : р. 3)	13,58
5	Мінімально необхідна сума грошей (р. 1 : р. 4)	276,97

На першому етапі прогнозується надходження і використання грошових коштів, пов'язаних з операційною діяльністю з урахуванням надзвичайних подій. Підсумком цього етапу розрахунків є визначення чистого руху коштів від операційної діяльності, який являє різницю між прибутком від операційної діяльності разом з прибутком (збитком) від надзвичайних операційних подій та податком на прибуток.

На другому етапі планується надходження і витрати грошових коштів, пов'язаних з інвестиційною діяльністю з урахуванням результатів від надзвичайних подій в цій діяльності, і визначається обсяг чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності.

На третьому етапі планується надходження і витрати грошових коштів, пов'язаних з фінансовою діяльністю, аналогічно інвестиційній діяльності і визначається чистий грошовий потік від фінансової діяльності.

На четвертому етапі планується чистий грошовий потік підприємства від усіх видів діяльності, а на п'ятому етапі визначається залишок (готівка) коштів на кінець планового періоду, в якому враховується залишок грошових коштів на початок планового періоду, чистий грошовий потік від усіх видів діяльності та вплив змін валютних курсів на залишок цих коштів [15, с. 199].

Планування надходження коштів від інвестиційної та фінансової діяльності здійснюється методом прямого розрахунку на основі відповідних договорів.

Негативним грошовим потоком, пов'язаним з операційною діяльністю туроператора, є планова сума операційних витрат, що розраховується за такими елементами: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація та інші витрати [15, с. 201].

Доцільно провести планування руху грошових коштів ТОВ «Бі.Ей.Ті» на майбутній період (Додаток В) аби зрозуміти, з яких джерел підприємство очікує надходження, а з яких - витрачання.

Як бачимо з Додатку В, при плануванні було використано позитивний варіант розрахунків (у 2019 році рух грошових коштів зріс майже у 2 рази).

Доцільно також розрахувати коефіцієнт ліквідності грошового потоку (КЛгп) в плановому періоді :

$$КЛ_{гп} = \frac{ВГП_{поз} - \Delta ГП}{ВГП_{нег}} \quad (3.1)$$

де ВГП_{поз} , ВГП_{нег} - валовий грошовий потік відповідно позитивний і негативний;

$\Delta ГП$ - приріст (дельта) грошових коштів у плановому періоді, який розраховується як різниця між грошовими коштами на кінець і початок планового періоду [15, с. 204].

КЛгп у 2019 році становив 1, що вказує на ліквідність планового руху грошових коштів ТОВ «Бі.Ей.Ті».

Визначимо оптимальний термін обертання дебіторської заборгованості ($To_{дз}^{opt}$), що може здійснюватися як в цілому за дебіторською заборгованістю підприємства, так і окремо за кожною її статтею:

$$To_{дз}^{opt} = To_{дз} - To_{\Delta GK} = \frac{360}{ЧД} * \dot{ДЗ} - \frac{360}{ЧД} * \Delta ЧД, (3.2)$$

де $To_{дз}$ – тривалість обороту дебіторської заборгованості, дні;

$To_{\Delta GK}$ – тривалість обороту для необхідного приросту чистого доходу від реалізації продукції, дні;

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.;

$\dot{ДЗ}$ – середньорічний обсяг дебіторської заборгованості, тис. грн.;

$\Delta ЧД$ – необхідний приріст чистого доходу від реалізації продукції, тис. грн[23].

При цьому вихідним моментом оптимізації є встановлення необхідного обсягу приросту чистого доходу від реалізації продукції підприємства, тобто обсягів продажів, що здійснюються без відстрочки терміну платежу.

Пропонуємо розглянути оптимістичний план розвитку ТОВ «Бі.Ей.Ті» на найближчі 3 роки (рис. 3.1).

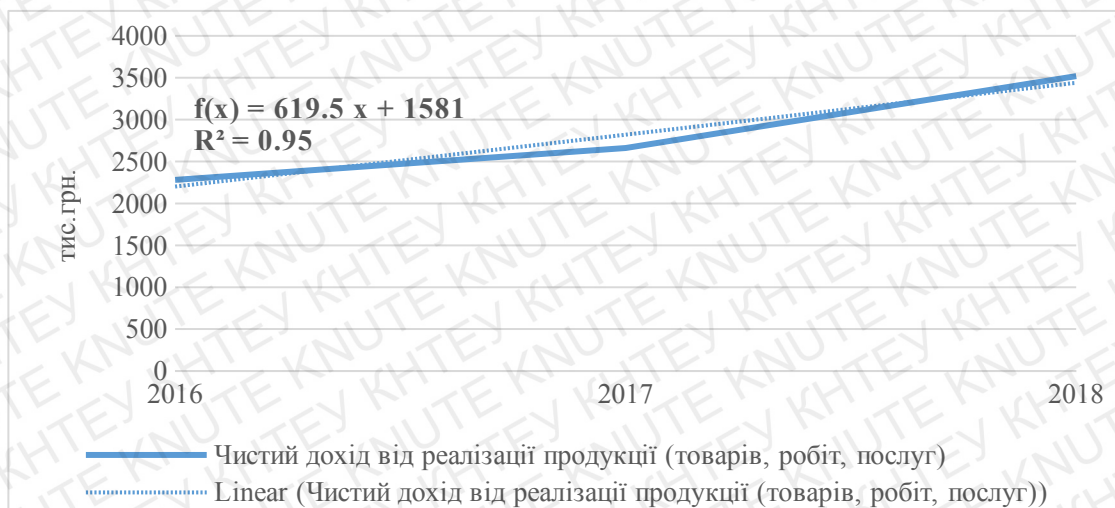

Рис. 3.1. Формування лінії тренду чистого доходу на основі фактичних даних за 2016-2018 рр. ТОВ «Бі.Ей.Ті»

За допомогою програми MS Excel – 2010 розрахуємо прогнозні дані чистого прибутку від реалізації послуг ТОВ «Бі.Ей.Ті» до 2021 року (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Прогнозні розрахунки чистого доходу ТОВ «Бі.Ей.Ті» на період до 2019 року

З даних на рис. 3.2 ми бачимо, що ТОВ «Бі.Ей.Ті» в майбутньому доцільно було б планувати свою діяльність так, щоб зростав чистий дохід. Проте підприємствам туристичної галузі досить складно притримуватись планових показників і враховувати обсяги інфляції та зміни курсів валют, а отже, в майбутніх роках дані показники є лише плановими й відхилення від них спрогнозувати досить тяжко.

Провівши відповідні розрахунки (формула 3.1), ми отримали значення в 3201 день, що на 415 днів менше, ніж у 2018 році, при цьому спостерігатиметься збільшення доходів на 540 тис.грн. Якщо дотримуватись планових показників на протязі прогнозованого періоду, ТОВ «Бі.Ей.Ті» зможе оптимізувати показники своєї діяльності.

Дослідження різних економічних вчених довели залежність стійких темпів приросту продажу продукції та надання послуг від таких показників: коефіцієнт рентабельності продукції, коефіцієнт нагромадження, коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт фінансової залежності. Для визначення впливу даних розглянемо коефіцієнт стійкості економічного зростання [23, с. 238]:

$$k_{\text{сез}} = \frac{\frac{\frac{Пч - Д}{Пч} * Пч}{Дч} * Дч}{A} * A, \quad (3.3)$$

$$k_{\text{сез}} = \frac{A}{Kв}$$

де $k_{\text{сез}}$ – коефіцієнт стійкості економічного зростання;

$Пч$ – сума чистого прибутку підприємства;

$Д$ – виплата доходів учасникам (власникам) підприємства в результаті розподілу прибутку: дивіденди, доходи на паї тощо;

$Кв$ – сума власного капіталу підприємства;

$Дч$ – чистий дохід від реалізації продукції;

A – вартість активів підприємства.

Для наочної інтерпретації цю модель можна подати такою формулою:

$$k_{\text{сез}} = k_{\text{рн}}^u * k_n * k_o^A * k_{\text{фз}}, \quad (3.4)$$

Де k_o^A – коефіцієнт оборотності активів;

$k_{\text{фз}}$ – коефіцієнт фінансової залежності.

Перший і третій фактори характеризують відповідно ефективність господарської діяльності підприємства та ефективність використання усіх наявних ресурсів незалежно від джерел їх залучення. Другий факторний показник характеризує прийняту дивідендну політику, яка полягає в оптимізації пропорцій розподілу чистого прибутку на частину, що призначена для споживання (виплату доходу учасникам (власникам), і частину, яка капіталізується (реінвестується у виробничий розвиток), з метою максимізації ринкової вартості підприємства. Четвертий фактор – коефіцієнт фінансової залежності – характеризує співвідношення між активами і власним капіталом, тобто показує, яка сума загальної вартості майна (активів) припадає на 1 грн. власних коштів (власного капіталу) підприємства. Отже, перший і третій фактори характеризують операційну стратегію підприємства, а два інші – стратегію фінансування. Результати аналізу стійкості економічного зростання дають змогу оцінити, якими темпами в середньому збільшується власний капітал підприємства за рахунок прибутку від

господарської діяльності (частини чистого прибутку, що скеровують на виробничий розвиток)[23, с. 239].

Провівши розрахунки показників стійкості економічного зростання, зобразимо їх графічно на рис. 3.3.

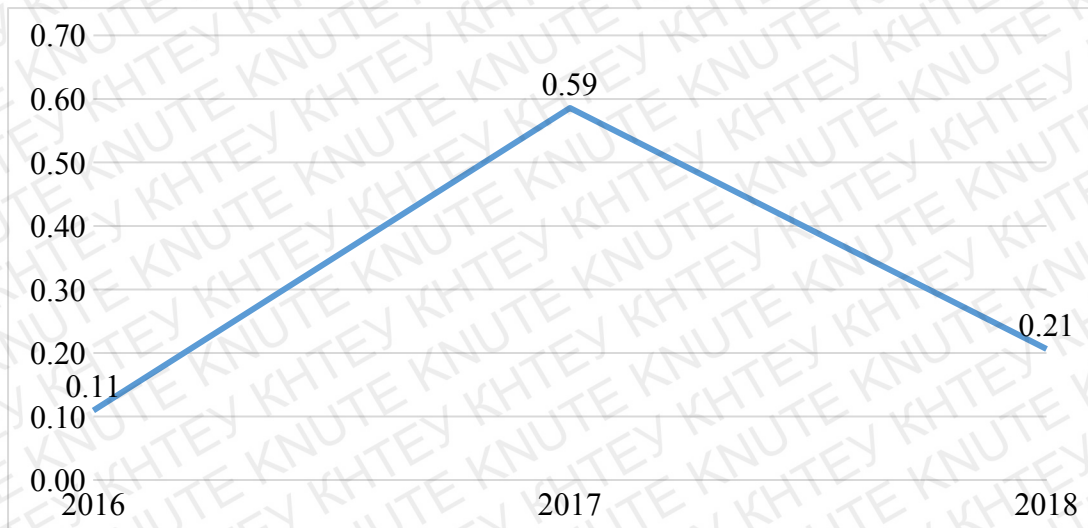

Рис. 3.3. Динаміка коефіцієнту стійкості економічного зростання ТОВ «Бі.Ей.Ті» за 2016-2018 рр.

Як бачимо з рис 3.3, у 2017 році коефіцієнт стійкості економічного зростання зазнав суттєвого збільшення. Зростання показника в динаміці свідчить про збільшення частки власного капіталу, сформованого за рахунок нерозподіленого прибутку звітного періоду, який є найдешевшим джерелом фінансування розвитку підприємства. Проте вже в 2018 році показник суттєво знизився, що пояснюється зменшенням чистого прибутку підприємства.

За проведеною фінансовою діагностикою підприємства ТОВ «Бі.Ей.Ті» можна розрахувати планові фінансові показники, що характеризуватимуть стан фінансової безпеки підприємства, а також передбачити, якого становища очікувати в плановому році. Пронормуємо показники фінансово-майнового стану ТОВ «Бі.Ей.Ті» за формулами[18, с. 46]: $K_i = \frac{P_i}{P_{i\text{норм}}}$ (для показників-стимуляторів), або $K_i = \frac{P_{i\text{норм}}}{P_i}$ (для дестимуляторів) та відобразимо результати в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Результати нормування показників ліквідності

ТОВ «Бі.Ей.Ті»

№ п/п	Показник	Норматив	2018р.	2019р. (плановий)	Нормування
1.	$K_{\text{заг.лікв.}}$	2,0	1,04	2,0	0,53
2.	$K_{\text{швидколікв.}}$	0,7	1,03	0,7	0,68
3.	$K_{\text{абсол.лікв.}}$	0,2	0,11	0,06	0,52

Завдяки нормуванню показників у табл. 3.2, ми можемо побачити, на скільки потрібно намагатись збільшити або зменшити їх складові для оптимальної ліквідності підприємства.

Отже, в даному розділі ми запропонували оптимальні шляхи покращення платоспроможності підприємства; провели діагностику дебіторської та кредиторської заборгованості, визначили її вплив на платоспроможність та констатували, що в майбутньому зменшення кредиторської заборгованості позитивно вплине на діяльність підприємства. Прогнозування чистого доходу в майбутньому може забезпечити більш стійке становище підприємства, а нормування показників ліквідності дозволить розраховувати узагальнюючі оцінки за окремими вимірами фінансового стану та економічної діяльності.

Для покращення платоспроможності підприємства доцільно запропонувати такі заходи:

1. Проводити аналіз активів підприємства, що дозволить виявляти негативні явища збільшення дебіторської заборгованості підприємства.
2. Забезпечувати достатній розмір власного капіталу і його приріст в необхідних розмірах.
3. Підтримувати оборотність дебіторської заборгованості на оптимальному рівні.
4. Проводити комплексний та ретельний аналіз показників ліквідності і платоспроможності підприємства.

5. Систематизувати планування і прогнозування необхідного розміру ліквідних засобів шляхом обліку всіх належних платежів і обліку грошових надходжень.

6. Визначити мінімально необхідну потребу в грошових активах для поточної господарської діяльності.

7. Забезпечити прискорення обороту грошових активів.

8. Використовувати можливості отримання довгострокових кредитів і позик у підприємницькій діяльності.

9. Необхідно планувати свою фінансову діяльність та контролювати виконання фінансових планів.

Отже, підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства, що аналізується та збільшення наявності власних коштів можливе, перш за все, за рахунок збільшення обсягу реалізації послуг, розмірів прибутку та підвищення рівня прибутковості.

Основними шляхами підвищення фінансової стійкості підприємства є:

- підвищення інтенсивності використання оборотних активів підприємства;
- оптимізація продуктивності праці;
- подальше збільшення обсягів надання послуг;
- зниження матеріальних операційних витрат;
- розширення ринку збуту послуг та ін.

Таким чином, практичне застосування запропонованих заходів стабілізації виробничого підприємства на основі проведеного аналізу буде сприяти успішному вирішенню завдань платоспроможності підприємства на сучасному етапі розвитку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У даній випускній кваліфікаційній роботі були визначені теоретичні засади та роль планування платоспроможності для забезпечення успішного функціонування діяльності підприємства.

Основні результати дослідження полягають в можливості використання описаного в роботі комплексного дослідження грошових потоків та платоспроможності діяльності підприємства, а також механізму розробки планування платоспроможності для забезпечення конкурентоспроможності і стійкості компанії на ринку.

В другому розділі досліджувались результати ведення господарської діяльності ТОВ «Бі.Ей.Ті».

Дослідивши показники діяльності, ми побачили тенденцію до збільшення більшості основних показників. Так, чистий дохід від реалізації продукції на протязі 2016-2018 років збільшився майже на 95%. Проте, прибуток суттєво зменшився (з 937 тис.грн. у 2017 році до 391 тис.грн. у 2018 році), що склало більше 58%. У 2017-2018 рр. збільшились статті витрат майже на 75%, в той час, коли доходи зросли лише на 31%, що пояснюється стрибками курсів валют, до яких прив'язуються підприємства туристичної діяльності, формуючи свої туристичні пропозиції.

ТОВ «Бі.Ей.Ті» значно залежить від зовнішніх кредиторів, адже веде авансовану політику розрахунків, тому в зобов'язаннях підприємства домінують статті кредиторської заборгованості (більше 95% від загальної суми капіталу).

Зробивши оцінку ліквідності та платоспроможності ТОВ «Бі.Ей.Ті» у 2016-2018рр., помітили, що найоптимальнішими показники були 2017 році. Проте абсолютної платоспроможності підприємство досягнути не зможе, тому що обрало політику авансованих платежів, котрі підкріплюються до курсу валют, що поки в Україні не є стабільним.

Аналіз фінансової стійкості показав абсолютну фінансову стійкість, що пояснюється відсутністю статті запасів у ТОВ «Бі.Ей.Ті». За своєю галузевою належністю у більшості туристичних фірм відсутні статті запасів, виключенням

стають ті підприємства, що окрім турпослуг надають пакети додаткових послуг (наприклад, оренда власних авто, приміщень, будинків і т.д).

У ТОВ «Бі.Ей.Ті» відсутній резервний капітал, що є поганою ознакою, адже для покриття непередбачених витрат і збитків у підприємства нема відведених коштів.

Провівши розрахунки показників ділової активності, було виявлено зменшення коефіцієнту оборотності активів (зі значення 0,145 у 2016 році до 0,089 у 2018 році), що є негативним для підприємства, адже він показує, скільки разів за рік здійснюється повний цикл надання послуг і обертання, що приносить прибуток. Період обороту оборотних коштів впродовж 2016-2018 рр. зріс на 1628 днів.

Коефіцієнти оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості є на досить низькому рівні, а період їх погашення складає більше 8 років. Проте дані показники є несуттєвими для туристичного підприємства, адже воно «живе» за рахунок «чужих» авансованих коштів.

Оборотність власного капіталу на кінець 2018 року знизилась з 4,44 у 2016 році до 2,07 у 2018 році, що свідчить про тенденцію до вилучення з обороту все більшої частини власного капіталу, а от середня тривалість обороту власного капіталу має негативну тенденцію до зростання (з 81 дня у 2016 році до 173 днів у 2018 році), адже збільшується кількість днів обертання власного капіталу.

Період погашення кредиторської заборгованості зріс на 1518 днів, що свідчить про зростання періоду, протягом якого підприємство сплачує свої короткострокові зобов'язання.

В цілому, ділова активність підприємства має низький рівень, потрібно докласти зусиль (наприклад, реалізовувати тури та послуги, що не користуються попитом, за демпінговими цінами; дослідити ринкове середовище та ін.), щоб показники його діяльності не знизились, бо низький рівень ділової активності не дозволить підприємству розвивати свої потенційні можливості, він свідчить про наявні загрози кризового стану, про низький рівень попиту на послуги, низьку

конкурентоспроможність підприємства, неефективність фінансово-економічної політики на підприємстві.

Управління рухом грошових коштів ТОВ «Бі.Ей.Ті» знаходиться на належному рівні адже чистий грошовий потік коштів має позитивне значення. Тобто підприємство вчасно одержує оплату за виконані роботи та надані послуги від покупців і замовників. Крім того, витрати підприємства, пов'язані з наданням послуг, є менше отриманих доходів, тобто підприємство має прибуток.

У третьому розділі запропоновано заходи для покращення платоспроможності підприємства та визначено плановий її рівень шляхом прогнозування надходжень та витрачань грошових коштів. При плановому доході в 4059 тис. грн, мінімальна сума коштів повинна складати не менше 277 тис.грн., аби уникнути кризового стану на підприємстві та мати можливість вийти в точку беззбитковості.

ТОВ «Бі.Ей.Ті» в майбутньому доцільно було б планувати свою діяльність так, щоб зростав чистий дохід та зменшувались витрати. Проте підприємствам туристичної галузі досить складно притримуватись планових показників і враховувати обсяги інфляції та зміни курсів валют, а отже, в майбутніх роках дані показники є лише плановими й відхилення від них спрогнозувати досить тяжко.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз господарської діяльності. Навчальний посібник / За заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 384с.
2. Аналіз ліквідності // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.finalearn.com/lifers-951-1.html>
3. Бердар М.М. Фінанси підприємств: [навчальний посібник] /М.М. Бердар. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
4. Білик М. Д. Фінансовий аналіз: навч. посібник / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. – К.: КНЕУ, 2015. – 592 с.
5. Бланк І.А. Управління формуванням капіталу: наукове видання/ І.А. Бланк. –К.: Ніка-Центр, 2008. - 510 с.
6. Бугай В.З., Білий Є.Л. Удосконалення методичного підходу щодо оцінки поточної ліквідності балансу підприємства // Вісник Запорізького національного університету.– Серія: Економічні науки.– 2009.– №1. – С. 28–33.
7. Вовк В., Бугай О. Ліквідність та платоспроможність: економічна суть та експертна оцінка // Галицький економічний вісник.– 2011.– №3. – С. 169–173.
8. Головка Т. Планування грошових потоків підприємства: нова парадигма // Вісник КНТЕУ, 2017. №4. С. 104-113.
9. Гончарук Р.П. Сутність та класифікація кредиторської заборгованості: колізії наукових підходів // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2015. – №. 1(59), Ч. 1.
10. Горбатенко А.А. Оцінка платоспроможності підприємства в кризових умовах / А.А. Горбатенко // Вісник Української академії Банківської Справи. – 2009. – № 1 (26). – С. 31-40.
11. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз: навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький. – Вінниця: ВНТУ, 2013. – 85 с.
12. Давиденко Н.М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємства // Актуальні проблеми економіки.– 2005.– №2. – С. 36–40.

13. Державна служба статистики України // [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
14. Дорошенко А.П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства // Ефективна економіка.– 2010.– №3 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.economy.nauka.com.ua.
15. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу. -К.: Центр учбової літератури, 2007. - 224 с.
16. Дячук О.В., Новодворська В.В. Місце кредиторської заборгованості в системі управління підприємством // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. –2013. – Вип. – Т. 10. – №. 3. – С. 243–251.
17. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатюк та ін.; За заг. ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – Вид. 27-е, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2003. – 412 с.
18. Економічний аналіз. Навчальний посібник / П.М. Коюда та ін. – Х.: Компанія СМІТ, 2013. – 69с.
19. Єпіфанова І.Ю., Джеджула В.В. Фінансовий аналіз та звітність Практикум. — Вінниця: ВНТУ, 2017. — 143 с.
20. Іванов В.О. Концептуальні засади забезпечення платоспроможності підприємства / В.О. Іванов // Схід. – 2009. – № 9 (100). – С. 4-8.
21. Ізмайлова К. В. «Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — 2-ге вид., стереотип.» — К.: МАУП, 2001. — 152 с.
22. Карачарова К. А., Наливайко Л.В. Економічний аналіз. 2016 рік. Том 23. № 2. С.126-130.
23. Кіндрацька Г.І. Стійкість підприємства: діалектика статичної і динамічної. Національний університет «Львівська політехніка». Електронний ресурс: <http://ena.lp.edu.ua>
24. Ковалев В. В. Финансовый менеджмент: теория и практика. — 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Изд-во Проспект, 2014. - 1024 с.

25. Ковалев В.В. Управление денежными потоками, прибылью и рентабельностью / В.В. Ковалев. – Москва: Проспект, 2015. – 333 с.[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=252085>
26. Костюк О.М. Економічний аналіз фінансових результатів підприємства. Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://library.if.ua/books/89.html>
27. Кривдюк А.В., Яцишина С.Є. Дослідження економічної категорії платоспроможності підприємства // Економічний простір. – № 15. – 2008 – С. 185-190.
28. Кривицька О.Р. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку / О.Р. Кривицька // Фінанси України. – 2005. – № 3. – С. 138-143.
29. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: Монографія. – К.: КНЕУ, 2001. – 378 с.
30. Методика розрахунку фінансово-майнового стану підприємства // [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/102-vidnosni-pokaznyky-likvidnosti>
31. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник. / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.
32. Москалюк Г.О. Система внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості: напрями удосконалення і розвитку // Ефективна економіка. – 2013. – №. 4.
33. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: [підручник] / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. – К.: Центр учбової літ., 2013. – 504 с.
34. Носова Є.А. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства // Економіка. Проблеми економічного становлення. – 2012. – №2. – С. 58–64.
35. Олександренко І. В. Діагностика ліквідності та платоспроможності підприємства // Актуальні проблеми економіки №6 (156), 2014. С. 419-426.
36. Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства,

фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: Наказ Міністерства економіки України від 26.10.2010 №1361 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.me.gov.ua.

37. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.me.gov.ua.

38. Рясних Є.Г. Основи фінансового менеджменту : навч. посіб. / Є. Г. Рясних. — К. : Академвидав, 2010. — 336 с. ж (Серія «Альма-матер»).

39. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: підручник / Р. А. Слав'юк. — К.: Знання, 2010. — 550 с.

40. Суліма, Н. М. Економіка і фінанси підприємства [Текст]: [підручник] / Н. М. Суліма, Л. М. Степасюк, О. В. Величко; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ: Компрінт, 2015. - 465 с.

41. Теницька Н.Б. Підвищення платоспроможності підприємства шляхом оптимізації дебіторської заборгованості / Н.Б. Теницька, Ю.С. Гришко // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2015. — № 8. — С. 366-369.

42. Теницька Н.Б. Теоретичні аспекти оцінки платоспроможності підприємства в сучасних умовах / Н.Б. Теницька, Ю.С. Гришко // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2015. — № 5. — С. 372-376.

43. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2003. 554 с.

44. Тучак О. Управління дебіторською заборгованістю / О. Тучак // «Баланс». — Вінниця: «Баланс», 2012. — С. 19–24.

45. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: [навчальний посібник] / Ю.М. Тютюнник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Полтава: РВВ ПДАА, 2014. — 358 с.

46. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері: [навч. посіб.] / [Г.І. Базецька, Л.Г. Суботовська, Ю.В. Ткаченко]. — Х.: ХНАМГ, 2012. — 292 с.

47. Фінансовий менеджмент: підручник / В.П. Мартиненко, Н.І. Климаш, К.В. Багацька, І.В. Дем'яненко, [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорушко. – Львів «Магнолія 2006», 2014. – 344с.

48. Харченко О.С. Управління платоспроможністю в системі фінансової безпеки підприємств: дис. ... канд. екон.наук / О.С. Харченко; ПВНЗ «Європейський університет». –К., 2015. – 253 с.

49. Хохлов М.П., Корнієнко О.С. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства. Мукачівський державний університет. «Економіка і суспільство». Випуск № 10, 2017. – с. 402-407.

50. Чигринська О. С., Власюк Т. М. Теорія економічного аналізу: Навч. посіб. –К.: Центр навчальної літератури, 2006. -232 с.

ДОДАТОК А

**Підходи авторів щодо визначення поняття «ліквідність» та
«платоспроможність»**

Автор	Поняття «ліквідність»	Поняття «платоспроможність»
Н.М. Давиденко [9, 37].	Ліквідність характеризує механізм перетворення фінансових або матеріальних активів у грошові кошти з метою своєчасного виконання зобов'язань.	Платоспроможність - наявність у підприємства грошових коштів та їх еквівалентів, достатніх для розрахунків за кредиторською заборгованістю, що потребує негайного погашення.
В.М. Вовк [4, 169].	Ліквідність - здатність активу до швидкого перетворення на грошові кошти.	Платоспроможність - достатність ліквідних активів для погашення в будь-який момент усіх короткотермінових зобов'язань перед кредиторами.
А.П. Дорошенко [10].	Ліквідність характеризує спроможність суб'єкта господарювання проводити розрахунки за своїми зобов'язаннями як за рахунок наявних грошових коштів, так і за рахунок грошових коштів, отриманих від реалізації окремих елементів майна підприємства.	
Б. Є. Грабовецький [8, 69]		Платоспроможність – це наявність у підприємства грошових коштів та їх еквівалентів, достатніх для своєчасного погашення своїх боргових зобов'язань.
Н. М. Суліма [28, 401]	Ліквідність – це спроможність підприємства погашати свої поточні зобов'язання вчасно і в повному обсязі.	Платоспроможність – спроможність підприємства своєчасно й повністю виконати свої платіжні зобов'язання, які впливають із кредитних та інших операцій грошового характеру.
Власне бачення	Ліквідність - спроможність підприємства швидко реалізувати активи й одержувати гроші для оплати зобов'язань, тобто це співвідношення величини ліквідних активів і поточної заборгованості. У вузькому розумінні, ліквідність – це здатність активів швидко перетворюватись на гроші.	Платоспроможність підприємства – це його здатність вчасно і в достатніх обсягах розраховуватись за зобов'язаннями.

ДОДАТОК Б

Динаміка показників комплексної оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «Бі.Ей.Ті.» у 2016-2018рр.

№ п/п	Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютний приріст		
					2017/ 2016	2018/ 2017	2018/ 2016
Показники оцінки дебіторської заборгованості							
1.	Коефіцієнт обертання поточної дебіторської заборгованості	0,15	0,11	0,10	-0,04	-0,01	-0,05
2.	Тривалість одного обороту поточної дебіторської заборгованості, днів	2349,24	3171,34	3616,52	822,10	445,18	1267,28
3.	Питома вага поточної дебіторської заборгованості в капіталі, %	94,68	90,64	88,96	-4,03	-1,69	-5,72
4.	Питома вага поточної дебіторської заборгованості в активах, %	96,95	91,20	89,47	-5,75	-1,73	-7,49
5.	Відношення поточної дебіторської заборгованості до кредиторської, %	59,93	94,43	92,93	34,49	-1,50	33,00
6.	Відношення поточної дебіторської заборгованості до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), %	652,57	880,93	1004,59	228,36	123,66	352,02
Показники оцінки кредиторської заборгованості							
7.	Коефіцієнт обертання кредиторської заборгованості	0,14	0,08	0,06	-0,06	-0,02	-0,08
8.	Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості, днів	2630,13	4606,79	6205,15	1976,66	1598,35	3575,02
9.	Питома вага кредиторської заборгованості в капіталі, %	157,97	96,00	95,72	-61,98	-0,27	-62,25

Продовження додатку Б

10.	Питома вага кредиторської заборгованості в зобов'язаннях, %	163,31	100,00	100,00	-63,31	0,00	-63,31
11.	Відношення кредиторської заборгованості у поточних зобов'язаннях, %	163,31	100,00	100,00	-63,31	0,00	-63,31
12.	Відношення кредиторської заборгованості до оборотних активів, %	161,77	96,58	96,27	-65,19	-0,31	-65,50
	Припадає						

Планування руху грошових коштів ТОВ «Бі.Ей.Ті» на 2019 рік

№ п/п	Показники	1 кв. 2019	2 кв. 2019	3 кв. 2019	4 кв. 2019	План 2019 рік
1	Залишок грошових коштів на початок планового періоду	843	1297,85	1458,65	1619,46	843
2	Надходження грошових коштів	261940,36	209552,79	209552,79	366715,50	1047761,44
2.1	Реалізація робіт та наданих послуг	259279,35	207423,48	207423,48	362991,09	1037117,39
2.2	Повернення податків і зборів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.3	Цільове фінансування	2,50	2,50	2,50	2,50	10,00
2.4	Повернення авансів	2455,60	1964,48	1964,48	3437,84	9822,39
2.5	Відсотки за залишками коштів на поточних рахунках	50,68	40,54	40,54	70,95	202,72
2.6	Інші надходження	152,24	121,79	121,79	213,13	608,94
3	Витрачання грошових коштів	261485,51	209391,98	209391,98	366686,42	1046955,90
3.1	Оплата витрат на реалізацію робіт та надання послуг	258431,49	206745,19	206745,19	362057,54	1033725,95
3.2	Оплата заробітної плати	307,50	246,00	246,00	430,50	1230,00
3.3	Відрахування на соціальні заходи	84,69	67,75	67,75	118,56	338,75
3.4	Зобов'язання з податків і зборів	117,98	94,38	94,38	165,17	471,90
3.5	Оплата повернення авансів	2476,50	1981,20	1981,20	3467,10	9906,00
3.6	Цільові внески	4,00	4,00	4,00	4,00	16,00
3.7	Інші виплати	63,37	253,46	253,46	443,56	1267,30
4	Залишок грошових коштів на кінець періоду	1297,85	1458,65	1619,46	1648,54	1648,54

ДОДАТОК Г

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
			2019 01 01
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "Бі.Ей.Ті"	за ЄДРПОУ	42079481
Територія		за КОАТУУ	6310136300
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Діяльність туристичних операторів	за КВЕД	79.12
Середня кількість працівників	32		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	10	14
первісна вартість	1001	35	46
накопичена амортизація	1002	25	32
Основні засоби:	1010	46	383
первісна вартість	1011	1243	1698
знос	1012	1197	1315
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	56	397
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	0	0
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0

Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	120	60
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	30334	39303
з бюджетом	1135	6	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	880
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	3738	4581
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	3738	4581
Витрати майбутніх періодів	1170	3	3
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	34201	44827
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	34257	45224

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	174	174
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1330	1721
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	1504	1895
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			

Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	56	1
за розрахунками з бюджетом	1620	26	39
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	0	0
за розрахунками з оплати праці	1630	0	0
за одержаними авансами	1635	32615	43289
за розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	56	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	0	0
Усього за розділом III	1695	32753	43329
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	34257	45224

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3519	2661
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	3519	2661
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Інші операційні доходи	2120	270	227
Адміністративні витрати	2130	(3327)	(1917)
Витрати на збут	2150	(0)	(0)
Інші операційні витрати	2180	(71)	(23)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	391	948
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(3)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	391	945
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	-8
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	391	937
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0

Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	391	937

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	0	0
Витрати на оплату праці	2505	1161	712
Відрахування на соціальні заходи	2510	259	163
Амортизація	2515	125	201
Інші операційні витрати	2520	1782	841
Разом	2550	3327	1917

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2018 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	917803	623456
Повернення податків і зборів	3005	0	0
Цільового фінансування	3010	15	29
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	8849	5650
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	181	210
Інші надходження	3095	597	0

Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(915612)	(620700)
Праці	3105	(984)	(581)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(271)	(163)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(363)	(260)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(363)	(260)
Витрачання на оплату авансів	3135	(0)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів/td>	3140	(8255)	(4632)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(15)	(29)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(1102)	(19)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	843	2961
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих: відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	0
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	2976
Інші надходження	3340	0	0

Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	0	2976
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(3)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0	-3
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	843	2958
Залишок коштів на початок року	3405	3738	780
Залишок коштів на кінець року	3415	4581	3738

ДОДАТОК Д

		КОДИ
	Дата (рік, місяць, число)	2018 01 01
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "Бі.Ей.Ті"	за ЄДРПОУ 42079481
Територія		за КОАТУУ 6310136300
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ 230
Вид економічної діяльності	Діяльність туристичних операторів	за КВЕД 79.12
Середня кількість працівників	32	
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака		

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2017 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	16	10
первісна вартість	1001	35	35

накопичена амортизація	1002	19	25
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	235	46
первісна вартість	1011	1237	1243
знос	1012	1002	1197
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	8	0
Гудвіл	1050	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	259	56
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	0	0
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	68	120
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	16342	30334
з бюджетом	1135	7	6
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	780	3738
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	780	3738
Витрати майбутніх періодів	1170	3	3
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	17206	34201

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	17465	34257

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	174	174
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	393	1330
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	567	1504
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	5	56
за розрахунками з бюджетом	1620	23	26
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	0	0

за розрахунками з оплати праці	1630	0	0
за одержаними авансами	1635	16825	32615
за розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	45	56
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	3	0
Усього за розділом III	1695	16898	32753
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	17465	34257

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2661	2280
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(0)	(0)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0

Валовий: прибуток	2090	2661	2280
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	227	69
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(1917)	(1090)
Витрати на збут	2150	(0)	(0)
Інші операційні витрати	2180	(23)	(1117)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	948	142
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	(3)	(22)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	945	120
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-8	-13
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	937	107
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	937	107

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	0	0
Витрати на оплату праці	2505	712	547
Відрахування на соціальні заходи	2510	163	208
Амортизація	2515	201	223
Інші операційні витрати	2520	841	112
Разом	2550	1917	1090

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

--	--	--	--

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2017 рік**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	623456	382469
Повернення податків і зборів	3005	0	10
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	10
Цільового фінансування	3010	29	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	5650	2805
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	210	65
Інші надходження	3095	0	21
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(620700)	(379614)
Праці	3105	(581)	(479)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(163)	(239)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(260)	(323)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(0)	(18)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(0)	(184)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(260)	(121)

Витрачання на оплату авансів	3135	(0)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(4632)	(3525)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(29)	(20)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(19)	(19)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	2961	1151

II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності

Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих: відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	0

III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Надходження від: Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	2976	6164
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)

Погашення позик	3350	2976	6671
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(3)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-3	-507
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	2958	644
Залишок коштів на початок року	3405	780	136
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	3738	780

ДОДАТОК Ж

			КОДИ
		Дата (рік, місяць, число)	2017 01 01
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "Бі.Ей.Ті"	за ЄДРПОУ	42079481
Територія		за КОАТУУ	6310136300
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Діяльність туристичних операторів	за КВЕД	79.12
Середня кількість працівників	32		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2016 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	21	16
первісна вартість	1001	35	35
накопичена амортизація	1002	14	19
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	451	235
первісна вартість	1011	1235	1237
знос	1012	784	1002
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	7	8
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	479	259
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	0	0
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	353	74
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	12981	16342
з бюджетом	1135	0	7
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	136	780
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	136	780
Витрати майбутніх періодів	1170	2	3
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0

у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	14	0
Усього за розділом II	1195	13486	17206
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	13965	17465

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	174	174
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	286	393
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	460	567
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			

Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	507	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	1	0
за товари, роботи, послуги	1615	22	5
за розрахунками з бюджетом	1620	0	23

за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	0	0
за розрахунками з оплати праці	1630	0	0
за одержаними авансами	1635	12934	16825
за розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	38	45
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	3	0
Усього за розділом III	1695	13505	16898
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	13965	17465

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2280	1277
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0

Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(0)	(0)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	2280	1277
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	69	48
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(2136)	(1271)
Витрати на збут	2150	(71)	(17)
Інші операційні витрати	2180	(0)	(31)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	142	6
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(22)	(49)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	120	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(43)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-13	-3
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	107	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(46)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0

Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	107	-46

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	0	0
Витрати на оплату праці	2505	547	466
Відрахування на соціальні заходи	2510	208	177
Амортизація	2515	223	256
Інші операційні витрати	2520	1158	372
Разом	2550	2136	1271

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2016 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)			

	3000	382469	287994
Повернення податків і зборів	3005	10	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	10	0
Цільового фінансування	3010	0	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	2805	2578
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	65	25
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	20	16
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(379614)	(288869)
Праці	3105	(489)	(411)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(259)	(194)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(323)	(346)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(18)	(27)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(184)	(281)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(121)	(38)
Витрачання на оплату авансів	3135	(0)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(3514)	(3855)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(19)	(43)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	1151	-3105
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих: відсотків	3215	0	0

дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	650
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(0)	(0)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	650
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	6164	12593
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	6671	12086
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(49)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-507	458
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	644	-1997
Залишок коштів на початок року	3405	136	2133
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	780	136

